

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶ

ՍՊԻՏԱԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2017-2020 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՔԱՂԱՄՅԱ
ԾՐԱԳԻՐ

Կազմել է՝ համայնքի ղեկավար

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Գագիկ Սարգսյան".

Գ. Սահակյան

Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու 06.09.2016թ թիվ 36-Ն որոշմամբ

ՍՊԻՏԱԿ 2016թ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ	3
1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.....	4
2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐՈՒՄ, ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ.....	5
2.1.ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՐՔԸ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՍԱՌՈՏ ԱԿՆԱՐԿ.....	5
2.2. ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ.....	7
3.ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.....	8
3.1. Նախադպրոցական կրթություն.....	14
3.2. Երաժշտական և գեղարվեստի դպրոցներ.....	15
3.3.Մշակույթի տուն.....	16
3.4.Գրադարան.....	17
3.5. Սպիտակի մանկապատանեկան մարզադպրոց	17
3.6. <<Սպիտակի բնակարանների սպասարկման գրասենյակ>> ՀՈԱԿ	19
4. ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ	20
5. ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ	21
6. ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ	21
7.ՊԱՏՄԱՍՄԵՐԱԿՈՒԹՅԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔՆԵՐ	27
8. ՔԱՂԱՔԱՇԽՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՏՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ	29
8.1.Քաղաքաշինություն.....	29
8.2.Ջրամատակարարում, ջրահեռացում.....	30
8.3.Էներգամատակարարում.....	32
8.4.Գազամատակարարում.....	34
8.5. Աղբահանություն և սանիտարական մաքրում.....	35
8.6. Համայնքի հողային ֆոնդ.....	35
8.7. Բնության և բնական շրջակա միջավայրի պահպանություն.....	36
8.8. Տրանսպորտ.....	37
8.9.Հանգստի գոտիներ, զբոսայգիներ, խաղահրապարակներ, բակային տարածքներ.....	40
8.10. Աղետների ռիսկի կառավարում.....	41
9. ԳՅՈՒՂԱՏՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ	41
10.ՍՊԻՏԱԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ, ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԻ, ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՎՏԱՆԳՆԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ	42
11. ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ.....	44

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԶՔԾ-ն համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի համալիր վերլուծության և առկա հիմնախնդիրների բացահայտման, ֆինանսական, տնտեսական, բնական և մարդկային ռեսուրսների գնահատման արդյունքում նպատակային զարգացման տեսանկյունից ձեռնարկվելիք քայլերի ամբողջությունն արտահայտող փաստաթուղթ է, որը նախատեսում է ռազմավարական կտրվածքով համայնքի հիմնախնդիրների արդյունավետ լուծումը և նպատակային բյուջետավորման գործընթացի իրականացումը։ Համայնքի ղեկավարին կից գործող ՀԶՔԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով խորհրդակցական մարմինը, այն ղիտարկելով որպես համայնքի ռազմավարական պլանավորման և մասնակցային կառավարման կարևորագույն միջոց, փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների և շահագրգիռ այլ անձանց հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀԶՔԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում։

Սպիտակ համայնքի 2017-2020 թվականների զարգացման քառամյա ծրագիրը (ՀԶՔԾ) մշակվել է՝ հիմք ընդունելով գործող «Տեղական ինքնակառավարման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների իրավասությունները, համայնքի ղեկավարի լիազորությունները նրա գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում), ՀԶՔԾ-ի մշակման և կառավարման վերաբերյալ օրենքի 37-րդ, 38-րդ և 53-րդ հոդվածների դրույթները, «Համայնքների ֆինանսատների միավորում» հասարակական կազմակերպություն փորձագետների կողմից մշակված և ՀՀ Տարածքային կառավարաման և արտակարգ իրավիճակների նախարարության կողմից 2014 թվականին հավանության արժանացած՝ «Համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրի մշակման և կառավարման մեթոդաբանությունը», ինչպես նաև վերընտրված համայնքի ղեկավարի ծրագրի դրույթները, նպատակ ունենալով հետևողականորեն բարեփոխումներ իրականացնելու ճանապարհով աստիճանաբար լուծել համայնքում առկա հիմնախնդիրները և բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանները։

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԸ, ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Համայնքի տեսլականն է

Բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով հետևողականորեն բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները, համայնքը դարձնել բարեկեցիկ:

Համայնքի ռազմավարական նպատակներն ու հիմնական ուղղությունները

- Համայնքի ղեկավարի իրավասության շրջանակում միջոցներ ձեռնարկել պաշտպանելու համայնքի բնակիչների ու տնտեսավարող սուբյեկտների իրավունքներն ու օրինական շահերը:
- Բարձրացնել համայնքի բնակչությանը մատուցվող ծառայությունների և սպասարկումների մակարդակը և որակը, այն հասանելի դարձնել համայնքի բնակիչներին,
- համայնքի ֆինանսական վիճակի բարելավում՝ եկամուտների հավաքագրման մակարդակի բարձրացման միջոցով:
- Քաղաքացիական հասարակության սուբյեկտների համագործակցության ակտիվացում էլեկտրոնային կառավարման համակարգի կատարելագործման միջոցով:
- Հայաստանի և արտերկրի համայքների հետ համագործակցության ընդլայնում,
- իրականացնել համայնքային ենթակայության կազմակերպությունների շենքերի հիմնանորոգման և ջեռուցման համակարգերի վերականգնման, գույքային և տեխնիկական վերազինման աշխատանքներ,
- Ապահովել համայնքի կրթության, մշակույթի և սպորտի բնագավառների կազմակերպությունների անխափան և նպատակային գործունեությունը, իրականացնել այդ կազմակերպությունների զբաղեցրած շենքերում հիմնական վերանորոգման, ջերմամատակարարման վերականգնման և գույքի ձեռքբերման աշխատանքներ՝ աշխուժացնելով համայնքի մշակութային, մարզական և հասարակական կյանքը:
- Համայնքում պայմաններ ստեղծել փոքր և միջին բիզնեսը զարգացնելու ուղղությամբ, նպաստել նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը՝ նվազեցնելով գործազրկության մակարդակը:
- Իրականացնել սոցիալական տարաբնույթ ծրագրեր՝ նպաստելով համայնքի սոցիալապես՝ անապահով ընտանիքների սոցիալական, բնակարանային, կոմունալ-կենցաղային պայմանների բարելավմանը:
- Նպաստել համայնքի տարածքում գտնվող բնակելի շենքերի, համայնքային սեփականություն համարվող շենքերի և շինությունների պահպանմանը, շահագործմանը և նորոգմանը:
- Կատարել կապիտալ ներդրումներ համայնքի ճանապարհային տնտեսության, հանգստի և բակային տարածքների բարեկարգման բնագավառներում՝ ավելացնելով բակային խաղահրապարակների քանակը, անհրաժեշտ միջոցառումներ ձեռնարկելով համայնքի բնակչության մշակութային կյանքի և ազատ ժամանցի, հանգստի կազմակերպման ուղղությամբ:
- Իրականացնել համայնքի լուսավորության արտաքին ցանցի արդիականացում:

- իրականացնել համայնքի կանաչապատման ընդգրկուն աշխատանքներ՝ նպաստելով շրջակա բնական միջավայրի պահպանմանը:
- Ոռոգման ներհամայնքային համակարգի վերանորոգում, նոր համակարգերի անցկացում:
- Ներդնել աղքահանման վճար վճարողների հաշվառման արդյունավետ համակարգ, ինչպես նաև բարելավել աղքահանության վճարների գանձման աշխատանքները:

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐՈՒՄ, ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

2.1. ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՐՔԸ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՍ ԱԿՆԱՐԿ

Սպիտակը գտնվում է Վանաձոր-Գյումրի և Վանաձոր-Երևան ավտոմորիլային մայրուղիների խաչմերուկում, Փամբակի հովտում, Փամբակ գետի և դրա վտակ Զրաշենի ափերին, ծովի մակերևույթից 1250մ բարձրության վրա: Հեռավորությունը մարզկենտրոնից 19 կմ է, իսկ մայրաքաղաքից՝ 97 կմ:

Քաղաքի վարչական տարածքը 6066.75 հա է:

Սպիտակի տարածքը լեռնային է. հյուսիսում ձգվում են Բազումի, իսկ հարավում՝ Փամբակի լեռնաշղթաները: Ուելիեֆն ունի երողին-դենուդացիոն կառուցվածք: Տարածքի երկրաբանական կառուցվածքը բարդ է, ձևավորված է նստվածքային հրաբխածին, ներժայթքային ապարներից կրաքարեր, տուֆածին ապարներ, բազալտ ու ավազաքարեր:

Երկրաշարժաբանական առումով տարածքը համարվում է սեյսմիկ ակտիվ գոտի՝ աղետաբեր երկրաշարժի բարձր հավանականությամբ (9 և ավելի բայ):

Մայրուղիների երկարությունը 52.8 կմ է:

Սպիտակի տարածքով անցնում է Թբիլիսի-Վանաձոր-Սպիտակ-Մասիս երկաթգիծը:

Սպիտակ համայնքի տարածքը գտնվում բարեխառն կլիմայական գոտում: Զմեռը մեղմ է, ամառը՝ չափավոր տաք: Ամենացածր ամսեկան միջին ջերմաստիճանը հունվարին է՝ -4.7°C , ամենատաք ամիսը հուլիսն է՝ $+18^{\circ}\text{C}$ ամսեկան միջին ջերմաստիճանով: Միջին հաշվով 0°C -ից բարձր ջերմաստիճանով օրերի թիվը Սպիտակ քաղաքում կազմում է 270 օր: Տարեկան տեղումների միջին մակարդակը 439մմ է:

Սպիտակի տարածքը եղել է հին բնակատեղի, որի պատմությունը սկսվում է դեռևս մ.թ.ա. IV-I հազարամյակներից: Սպիտակում, համանուն նախկին շրջանի Մեծ Պարնի, Զրաշեն, Գոզարան, Արևաշող գյուղերում հայտնաբերված նեոլիթյան գործիքներն ու կենցաղային իրերը քարե հատիչները, կացինները, դանակները, նետալաքները, աղորիքները, արձանիկները և գտնված մյուս առարկաները վկայում են այդ ցեղերի հասարակական բարձր աստիճանը:

Սպիտակում՝ Սարդարի կոնդ բլուրում հայտնաբերվել են բրոնզե դարաշրջանի (ք.ա. 3-2-րդ հազարամյակում) բնորոշ առարկաներ՝ պղնձե և բրոնզե նետալաքներ, դաշույններ, սև փայլեցրած կավախեցե ամաններ և այլ առարկաներ: Տարածքի բնակիչների կյանքը՝ վերընթաց զարգացում է ապրել նաև ք.ա. 1-ին հազարամյակում, երբ այդ տարածքը մտել է Ուրարտու պետության կազմի մեջ (ք.ա. 7-րդ դար):

Երվանդունիների (ք.ա. 4-2-րդ դարեր) և Արտաշեսյանների (ք.ա. 2-1-ին դարեր) թագավորության ժամանակ նաև Սպիտակի այժմյան տարածքը եղել է Հայաստանի,

ավելի ուշ՝ Մեծ Հայրի Գուզարք նահանգի Տաշիր գավառի կազմում: 9-րդ դարավերջին մտել է Բագրատունյաց թագավորության, 972-1118թթ.-ը՝ Կյուրիկյան թագավորության, իսկ 12-րդ դարավերջից՝ Սելջուկյան թուրքերից ազատազրված հայկական հողերի հետ՝ Զաքարյանների իշխանապետության մեջ:

14-18-րդ դարերում Արևելյան Հայաստանի հյուսիս-արևելյան մի քանի գավառակների հետ միացվել է Ռուսաստանին, տարածքը կոչվել է Համամլուի գավառակ և մտել նախ Լոռի-Փամբակի, ապա՝ Ալեքսանդրապոլի գավառի մեջ:

Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի Սպիտակ քաղաքը մինչև 1949թ. կոչվել է <<Համամլու>> կամ <<Համամլի>>, որը հավանաբար առաջացել է պարսկերեն <<համամ>> (բաղնիք) բառից: Համամլուի նոր անունը՝ Սպիտակ, կապված է քաղաքի շրջակայրում եղած կրաքարի հանքերի հետ:

Համամլուի շրջանը, որպես վարչական միավոր ստեղծվել է 1937թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին: Սպիտակը 1960թ.-ին ստացել է քաղաքի, 1971թ.-ին՝ հանրապետության ենթակայության քաղաքի կարգավիճակ:

Համամլում դեռևս 19-րդ դարի կեսերից գործել են ծխական դպրոցներ: Նախատվետական Համամլուն, բացի մի քանի դարբնոցից, ջրաղացներից ու ձիթահանքից, արդյունաբերական ոչ մի ձեռնարկություն չուներ: Բնակչության հիմնականում զբաղվում էին երկրագործությամբ ու անասնապահությամբ: Բնակավայրի արտադրական առաջին ձեռնարկությունը՝ պանրի գործարանը, կառուցվել է 1937թ.-ին: 1947թ. առաջին արտադրանքն է տվել շաքարի գործարանը, որն արտադրական յուրաքանչյուր սեղոնում վերամշակում էր 130 հազար տոննա շաքարի ճակնդեղ, արտադրում 14 հազար տոննա բարձրորակ շաքարավագ: Հետազոտման կոմիտեի կարգավիճակ ստացած ձեռնարկության մեջ ներառված կիտրոնաթթվի արտադրամասի թանկարժեք արտադրանքն առարկում էր ոչ միայն Խորհրդային Միության հանրապետություններ, այլև արտասահմանայն մի շարք երկրներ: Արտասահմանյան 21 երկիր (Ռումինիա, Իրաք, Վիետնամ, Մոնղոլիա, Թուրքիա, Կուրա, Մալի և այլն) և սովետմիության մի շարք խոշոր քաղաքներ էին արտահանվում <<Հայվերելակմեքենա>> միավորման մարդատար և բեռնատար վերելակներ: Այստեղ աշխատող բանվոր ծառայողների թիվը հասնում էր 700-ի: Գործում էր Հացամթերքի կոմիտենատը, կարի արտադրական միավորումը, տրիկոտաժի, կոշիկի ֆաբրիկաները, ուստինատեխնիկական իրերի և հացի գործարանները: Մինչև 1988թ.-ի դեկտեմբերի 7-ի աղետալի երկրաշարժը Սպիտակը արդյունաբերական և զյուղատնտեսական զարգացած քաղաքներից էր, որտեղ գործում էր 14 արդյունաբերական ձեռնարկություն: Ուներ 7 հանրակրթական, գեղարվեստի, երաժշտական, մարզական դպրոցներ, տեխնիկում, պրոֆտեխնուսումնարան, 10 մասնակիություններ, հիվանդանոց, զրուայզի, մշակույթի տուն, գրադարան, կինոթատրոն, թանգարան, մարզադաշտ, կապի հանգույց, տպարան:

1988 թվականը ճակատազրական եղավ Սպիտակի կյանքում: Դեկտեմբերի 7-ին, ահեղ երկրաշարժի հետևանքով, վայրկյանների ընթացքում երբեմնի արդյունաբերական քաղաքը վերածվեց փլատակների, զոհվեց ավելի քան 4000 մարդ:

Սպիտակին երախտագիտությամբ է հիշում բարի կամքի բոլոր երկրներին ու ժողովուրդներին, սկյուռքի մեր հայրենակիցներին, անհատ մարդկանց ու կազմակերպություններին, ովքեր իրենց անզնահատելի օգնությունն ու աջակցությունը բերեցին երկրաշարժի հետևանքների վերացման, ավերված քաղաքի վերականգնման գործին:

Բարեկամ ժողովուրդների օգնությամբ վեր հառնած Սպիտակն այսօրվա իր տեսքով, թաղամասերի անվանումներով ժողովուրդների բարեկամության իրական խորհրդանիշ է:

Չնայած նրան, որ Սպիտակում վերականգնողական մեծ աշխատանքներ են կատարվել (վերականգնվել ու գործում են բոլոր հանրակրթական, երաժշտական, գեղարվեստի և մարզական դպրոցները, բուժհաստատությունները, սպասարկման ոլորտի շատ կազմակերպություններ, վերականգնվել է բնակչության մի մասը), սակայն մինչև օրս վերացված չեն սարսափելի աղետի հետևանքները, դեռևս ամբողջովին լուծված չէ անօթևան բնակիչներին բնակարանով ապահովման խնդիրը, կան չլուծված սոցիալ-տնտեսական բազում խնդիրներ՝ փողոցների բարեկարգում և լուսավորություն, ռոռոգման, խմելու ջրի ջրագծերի կառուցում և վերականգնում։ Սպիտակում խիստ կարևորվում է աշխատատեղերի ստեղծման խնդիրը։

2.2. ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սպիտակ համայնքի մշտական բնակչության թվաքանակը ՀՀ Ոստիկանության ԱՎՎ Սպիտակի անձնազրային բաժնի կողմից տրված տվյալներով 2016 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ կազմել է 17064 մարդ, որից տղամարդիկ կազմում են բնակչության 48.2%-ը, իսկ կանայք՝ 51.8%։ Բնակչության սոցիալական կազմը հետևյալն է՝

Սպիտակ համայնքի հիմնական ժողովրդագրական ցուցանիշները, 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ.

Հ/Հ	Ցուցանիշների անվանումը	Չափի մ.	Քանակը
1	Բնակչության թիվը այդ թվում՝	մարդ	17064
1,1	կանայք	մարդ	8845
1,2	տղամարդիկ	մարդ	8219
2	Փաստացի բնակչության թիվը	մարդ	11321
3	քոչակառուներ այդ թվում՝	մարդ	3224
3.1	- տարիքային	մարդ	1354
3.2	- հաշմանդամներ այդ թվում՝	մարդ	1870
3.3	Հաշմանդամ երեխաներ	մարդ	78
3.3	-միակողմանի ծնողագործ երեխաներ	մարդ	74
3.4	- երկկողմանի ծնողագործ երեխաներ	մարդ	-
4	Փախստականներ	ընտանիք	2 /Սիրիայից /
5	Առկա տնային տնտեսությունների թիվը	ընտանիք	4244
6	Ընտանեկան նպաստների պետական համակարգում գրանցված ընտանիքների թիվը, այդ թվում՝	ընտանիք	2464
6,1	նպաստառուների թիվը	ընտանիք	2070
7	Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցներ	մարդ	3
8	Զոհված ազատամարտիկների ընտանիքներ	ընտանիք	4
9	Արցախյան պատերազմի մասնակիցներ	մարդ	37
10	Աշխատունակներ	մարդ	9799
11	Զբաղվածներ	մարդ	2539
12	Աշխատանք փնտրողներ	մարդ	1422
13	Գործազրկներ Այդ թվում	մարդ	848
13,1	Տարրական կրթությամբ	մարդ	-

13,2	Միջնակարգ կրթությամբ	մարդ	556
13,3	Միջն. Մասնագիտ. կրթությամբ	մարդ	200
13,4	Բարձրագույն կրթությամբ	մարդ	92
14	Հայրենական մեծ և արցախյան պատերազմներում զոհվածների ընտանիքների թիվը		347
15	Բնակարանի կարիքավոր ընտանիքների թիվը	ընտանիք	800
16	Անօթևան ընտանիքներ	ընտանիք	4
17	Բնակարանային պայմանների բարելավման կարիք ունեցող ընտանիքների թիվը		464

Սպիտակ համայնքի բնակչության տարիքային կազմն ըստ խմբերի, 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ.

Հ/Հ	Բնակչության տարիքային կազմը	Ընդամենը
1	0-6 տարեկան	1765
2	7-17 տարեկան	2964
3	18-62 տարեկան	9799
4	63 և ավելի բարձր	2536
5	Ընդհանուր բնակչությունը	17064

Բնակչության իրավիճակի բնութագրիչները, 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ.

Հ/Հ	Բնութագրիչներ	01.01.2013թ. դրությամբ	01.01.2014թ. դրությամբ	01.01.2015թ. դրությամբ	01.01.2016թ. դրությամբ
1	Բնակչությունը	16243	16458	16634	17064
2	Ծնվածներ	184	171	226	199
3	Մահացածներ	103	109	100	108
4	Ամուսնություններ	68	48	48	36
5	Ամուսնալուծություններ	47	43	46	33

Աղյուրը՝ Սպիտակի անձնագրային և ՔԿԱԳ Սպիտակի տարածքային բաժին

3. ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Տեղական ինքնակառավարման մարմիններն են՝

1. Համայնքի ավագանին՝ բաղկացած 15 անդամից /ընտրված 2012 թվականին սեպտեմբերի 9-ին, հերթեկան ընտրությունը տեղի կունենա 2016 թվականի հոկտեմբերի 2-ին, լիազորությունների սկիզբը 2016թ նոյեմբերի --- -ին
2. Համայնքի ղեկավարը /ընտրված 17 ապրիլի 2016թ./, լիազորությունների սկիզբը 2016թ հունիսի 6-ից: Համայնքի ղեկավարն իր լիազորություններն իրականացնում է համայնքապետարանի աշխատակազմի միջոցով:

Համայնքի ղեկավարի աշխատակազմի հաստիքների թիվը 52 է, որից 35-ը համայնքային ծառայողներ են, 5-ը՝ հայեցողական պաշտոն գրադեցնողներ, 1-ը՝ քաղաքացիական աշխատանք կատարող (ցանցային ադմինիստրատոր), 10-ը՝ սպասարկող անձնակազմ:

Համայնքապետարանի աշխատակազմը բաղկացած է 5 կառուցվածքային և 1 առանձնացված ստորաբաժանումներից:

ՍՊԻՏԱԿԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ

Կառուցվածքային ստորաբաժանումներ

1. Քարտուղարության բաժին,
2. Ֆինանսական և եկամուտների հավաքագրման բաժին,
3. Քաղաքաշինության, հողօգտագործման, կոմունալ սպասարկման և տրանսպորտի բաժին,
4. Սոցիալական, մշակույթի, երիտասարդության, սպորտի և լրատվության բաժին,
5. Ներքին առողջության բաժին:

Առանձնացված ստորաբաժանում

1. Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման Սպիտակի տարածքային բաժին:

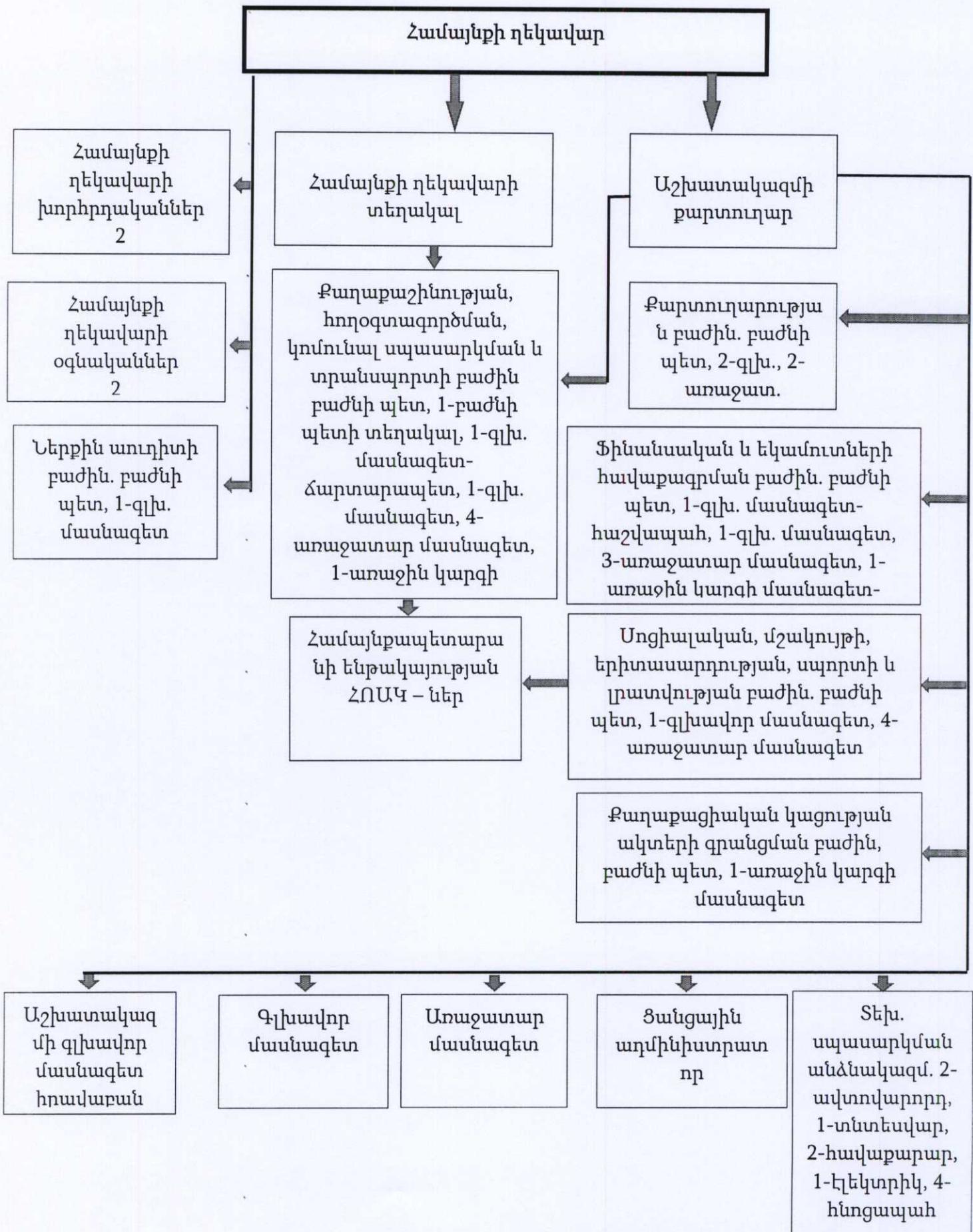
ՔԿԱԳ-ի բաժինն աշխատում է նորացված էլեկտրոնային ծրագրով, որը համակցված է անձնագրային ծառայությունների, Նորք ծառայության և էլ-նոտար ծառայությունների հետ: ՔԿԱԳ-ի բաժինը սպասարկում է տարածաշրջանի 20 համայնքների բնակչություններին:

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Համագործակցություն ԴԱՀԿ ծառայությունների հետ աշխատանքների և սպասարկման ոլորտի բարելավման նկատառումներով,
- Գույքի ձեռք բերում,

Արխիվների պահպանման համար շենքային պայմանների ստեղծում:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

Համայնքի ենթակայության ոչ առևտրային կազմակերպությունների անվանումները և հաստիքային միավորների թիվը

- <<Սպիտակի թիվ 1 ՆՈՒՀ>> ՀՈԱԿ -11 հաստիքային միավոր,
- <<Սպիտակի թիվ 2 ՆՈՒՀ>> ՀՈԱԿ -30 հաստիքային միավոր,
- <<Սպիտակի երաժշտական դպրոց կրթադաստիարակչական ուսումնական հաստատությունն>> ՀՈԱԿ - 25 հաստիքային միավոր,
- <<Սպիտակի գեղարվեստի դպրոց կրթադաստիարակչական ուսումնական հաստատություն >> ՀՈԱԿ - 10 հաստիքային միավոր,
- <<Սպիտակի քաղաքային գրադարան>> ՀՈԱԿ- 15 հաստիքային միավոր,
- <<Սպիտակի մշակույթի տուն>> ՀՈԱԿ -12 հաստիքային միավոր,
- <<Սպիտակի թիվ 1 մանկապատանեկան մարզադպրոց>> ՀՈԱԿ - 17 հաստիքային միավոր,
- <<Սպիտակի ԲՍԳ>> ՀՈԱԿ – 16 հաստիքային միավոր:

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Պահպանել քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց՝ օրենքով սահմանված իրավունքները վարչական մարմնի հետ իրավահարաբերություններում:
- Վարչարարությունն իրականացնել օրենքով ամրագրված վարչարարության սկզբունքներին համահունչ, սահմանված կարգով և ժամկետներում՝ ընդունելով իրավաչափ վարչական ակտեր:
- Համայնքային կառավարման տեղեկատվական համակարգի զարգացման միջոցով բարձրացնել ծառայությունների որակը, համայնքի բյուջեի և սեփականության առավել արդյունավետ կառավարումը, քաղաքացիների կողմից ՏԻՄ մարմինների գործունեության վերահսկողությունը:
- Կատարելագործել համայնքի պաշտոնական կայքը, լայն հասարակությանն իրազեկել համայնքում կատարված աշխատանքների մասին:
- Ամրապնդել սերտ համագործակցությունը պետական և տարածքային կառավարման, գործադիր մարմնի տարածքային ծառայությունների, զանգվածային լրատվական միջոցների հետ:

Բնակիչների մասնակցությունը տեղական ինքնակառավարմանը

ՏԻՄ-երի գործունեությունը դարձել է համեմատաբար ավելի թափանցիկ և իրապարակային, որն զգայինորեն նպաստում է համայնքի բնակչության իրազեկվածությանը ՏԻՄ-երի ընդունած որոշումներին և կատարած աշխատանքներին: Սակայն համայնքի բնակիչները դեռևս բավականին ակտիվություն չեն ցուցաբերում ՏԻՄ-երի կողմից կազմակերպված հանրային հանդիպումներին ու միջոցառումներին մասնակցելու ուղղությամբ: Հանրային լսումներին նրանց մասնակցությունն ապահովվում է հրավերների միջոցով:

Սպիտակ համայնքը մասնակցում է <<Հանրային Մասնակցություն Տեղական ինքնակառավարմանը>> (ՀԱՄԱՏԵԴ) ծրագրին (կոնսեցիա), որի շրջանակներում 2016թ. <<Համայնքների ֆինանսավորում>> ՀԿ առաջնորդությամբ, համայնքներում տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության բնագավառում ուսուցման սեմինարների միջոցով իրականացվել է համայնքապետարանի

աշխատակազմի և ենթակա կազմակերպությունների մասնագետների, բնակչության ակտիվ խավերի վերապատրաստում:

<<Աջակցություն Հայատանում տեղական ժողովրդավարության ամրապնդման>> ծրագրի շրջանակներում Եվրոպայի խորհրդի աջակցությամբ տրամադրված տեխնիկայի միջոցով 2016թ հոկտեմբերից ավագանու նիստերը կհեռարձակվեն ինտերնետային կայքի միջոցով, որը կնպաստի ՏԻՄ-երի գործունեության նկատմամբ բնակչության իրազեկվածության բարձրացմանը, վստահության ամրապնդմանը:

Համայնքի ավագանու կողմից ընդունվել են տեղական ինքնակառավարմանը բնակչների մասնակցության, համայնքի ղեկավարին կից խորհրդակցական մարմինների ձևավորման և գործունեության, համայնքում հանրային բաց լսումների և (կամ) բննարկումների կազմակերպման և անցկացման կարգերը, որոնք հնարավորինս կնպաստեն բնակչների ավելի ակտիվ մասնակցությանը տեղական ինքնակառավարմանը:

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Համայնքային կառավարման տեղեկատվական համակարգի զարգացման միջոցով բարձրացնել ծառայությունների որակը, համայնքի բյուջեի և սեփականության առավել արդյունավետ կառավարումը, քաղաքացիների կողմից ՏԻՄ մարմինների գործունեության վերահսկողությունը:
- Կայքի կատարելազործման ուղղությամբ համատեղ աշխատանքներ տանել «Տեղեկատվական համակարգերի զարգացման և վերապատրաստման կենտրոն» ՀԿ-ի հետ, հարկերի և վարձավճարների գանձման աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման նպատակով հնարավորություն ստեղծել բոլոր հարկատունների, վարձավճարներ վճարողների համար առցանց ծանոթանալու իրենց պարտավորություններին:
- Ամրապնդել սերտ համագործակցությունը պետական և տարածքային կառավարման, գործադիր մարմինների տարածքային ծառայությունների, զանգվածային լրատվական միջոցների հետ:
- Ստեղծել Քաղաքացիների սպասարկման գրասենյակ, որը մեկ պատուհանի սկզբունքով տեղեկատվություն կտրամադրի բնակչությանը:
- Ներդնելով էլեկտրոնային ստորագրության փաթեթը մարզպետարանի, նախարարությունների և համայնքների հետ փաստաթղթաշրջանառության գործընթացում, համայնքն արդեն իսկ ներգրավվել է էլեկտրոնային կառավարման համապետական համակարգում:
- Վերոհիշյալ խնդիրների լուծումը հնարավորություն կտա բարձրացնել համայնքապետարանի գործունեության իրապարակայնությունն ու թափանցիկությունը, համայնքի բնակչներին՝ առավել ակտիվորեն մասնակցել համայնքի կառավարմանը:

Համայնքի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

C/h	Ենթակառույց	Հասցե	Կառուցման տարեթիվ	Զբաղեցրած տարածք (քառ.մ)	Ընդհանուր վիճակի գնահատակ ան	Նորոգման /վերականգնման / փոխարինման կարիք	Այլ նշումներ
1.	<<Սպիտակի թիվ 1 Նոր >> ՀՈԱԿ	ք. Սպիտակ Ռազեկական թաղ 64	1989	823	բավարար	Վերանորոգում	Հարմարեց ված ոչ տիպային
2.	<<Սպիտակի թիվ 2 Նոր >> ՀՈԱԿ	ք. Սպիտակ Շահումյան 10	1990	1370.9	լավ		Հսարավորության դեպքում լրացուիչ սենյակների ավելացում, բարելավում
3.	<<Մշակույթի տուն>> ՀՈԱԿ	Ք. Սպիտակ Ա. Ավետիսյան 1	1998	2527,25	բավարար	Վերանորոգում	
4.	Զբոսայգի	Ք. Սպիտակ Այգեստան	1969	35900	բավարար	Վերանորոգում, նոր կառուտելների տեղադրում	
5.	<<Սպիտակի քաղաքային գրադարան>> ՀՈԱԿ	Ք. Սպիտակ Ա. Ավետիսյան 1	1998	833	բավարար	մասնակի վերանորոգում	Հարմարեց ված ոչ տիպային
6.	<<Սպիտակի երաժշտական դպրոց կրթադաստիրակչա կան ուսումնական հաստատություն>> ՀՈԱԿ	ք. Սպիտակ, Շահումյան 105	1998	593	բավարար	մասնակի վերանորոգում	
7.	<<Սպիտակի գեղարվեստի դպրոց կրթադաստիրակչա կան ուսումնական հաստատություն >> ՀՈԱԿ	ք. Սպիտակ, Շահումյան 105	2003	545,50	բավարար	մասնակի վերանորոգում	
8.	<<Սպիտակի թիվ 1 մանկապատանեկան մարզադպրոց>> ՀՈԱ	1-ին մասնաշենք ք. Սպիտակ Այգեստան փող. 2-րդ մասնաշենք ք. Սպիտակ Այգեստան փող.	2005 2016	1026 687.438	բավարար գերազանց	Վերանորոգում -	

3.1.Նախադպրոցական կրթություն

Համայնքի ենթակայությամբ գործում է 2 նախադպրոցական ուսումնական հաստատություն, որտեղ հաճախում են 240 երեխաներ: Թիվ 1 նախադպրոցական ուսհաստատության շենքային պայմանները հարմարեցված են, 3-6 տարեկան երեխաների թվի ավելացմամբ պայմանավորված՝ անհրաժեշտություն է առաջացել նոր մանկապարտեզի շենքի կառուցմանը: Մեծ առաջընթաց է արձանագրվել նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների սննդի տեսականու և որակի բարելավվման ուղղությամբ:

Հ/հ	Նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններ	Խմբերի քանակը	Երեխաների թիվը		Դաս տիար ակնե թիվը	Օժան դակ աշխ ատող ների թիվը	Հասցե	Շենքային պայմաններ	Շենքի պատկանել ությունը
			Փաս տա ցի	նախա զծային					
1	<<Սպիտակի թիվ 1 ՆՈՒՀ>> ՀՈԱԿ	2	60	60	6	5	Սպիտակ Ուզբեկա - կան քաղ.	Հիմնական շինություն	Թիվ 8 միջն. դպրոց վարձակալ.
2	<<Սպիտակի թիվ 2 ՆՈՒՀ>> ՀՈԱԿ	6	180	180	16	14	Սպիտակ Շահումյան 10	Ոչ տիպային շինություն	Համայն - քա յին
	Հնդաս/նը	8	240	240	22	19			

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- ՆՈՒՀ-ի նոր՝ տիպային շենքի կառուցում, 150 երեխայի համար:
- ՆՈՒՀ-երի շենքերի ընթացիկ վերանորոգում:
- Թիվ 2 նախադպրոցական ուսումնական հաստատության շենքի տարածքի ցանկապատում:
- Գույքի ձեռքբերում
- ՆՈՒՀ-երի բակային խաղային միջոցների նորացում:
- ՆՈՒՀ-երի աշխատակիցների շարունակական վերապատրաստում, թեմատիկ սեմինարների մասնակցություն:
- ՆՈՒՀ-երի երեխաների սննդի կազմակերպման նկատմամբ ծնողների մասնակցությամբ շարունակական վերահսկողության ապահովում:
- ՆՈՒՀ-երում ծնողական խորհրդի դերի բարձրացում:

3.2. Երաժշտական և գեղարվեստի դպրոցներ

Սպիտակի համայնքապետարանի ենթակայությամբ գործում են համայնքի երաժշտական և գեղարվեստի դպրոցները, որտեղ հաճախում են համապատասխանաբար 121 և 60 երեխաներ և ներգրավված են շուրջ 35 աշխատողներ:

Դպրոցները տեղափորված են լուսավոր և հարմարավետ շենքերում, ուսուցիչները ունեն համապատասխան մասնագիտական կրթություն:

Սպիտակ համայնքի երաժշտական և գեղարվեստի դպրոցներ, 2016թ.

Հ/Ծ	Դպրոցի անվանումը	Օբյեկտի նախագծային հղորությունը /քմ/	Աշակերտների թիվը		Ուսուցիչների թիվը	օժանդակ աշխատողների թիվը	Հասցե	Շենքային պայմաններ	Շենքի պատկանելությունը
			Փաստացի	Նախագծային ծայրին					
1.	<<Սպիտակի երաժշտական դպրոց կրթադաստիրակշական ուսումնական հաստատություն>> ՀՈԱԿ	• 593 մ ²	121	200	21	4	ք. Սպիտակ, Շահումյան 105	Հիմնական տիպային կառույց	ՀՀ սեփ
2.	<<Սպիտակի գեղարվեստի դպրոց կրթադաստիրակշական ուսումնական հաստատություն>> ՀՈԱԿ	545,50 մ ²	60	100	6	4	ք. Սպիտակ, Շահումյան	Հիմնական տիպային կառույց	ՀՀ սեփ

Երաժշտական դպրոց՝ խմբերի թիվը՝ 7 / 2 երգչախումբ, 2 ջութակի համույթ, 1 քանոնի համույթ, 1 դիոլահարների համույթ և 1 նվազախումբ /, բաժինների թիվը՝ 4, /դաշնամուրային, լարային, ազգային և վոկալ/ աշակերտների թիվը 121 աշխատակիցների թիվը՝ 25: Ուսուցիչներն ունեն համապատասխան մասնագիտական կրթություն, նկատելիորեն բարձրացել է ուսման որակը, աշխատողների պատասխանատվությունը: Զգալի հաջողությունների են հասել երաժշտական դպրոցի սաները՝ մասնակցելով մի շարք մրցույթ-փառատոնների <<Երգող Հայաստան>>, <<Վերածնունդ>> և այլն: Պարբերաբար դպրոցը համալրվում է նաև երաժշտական նոր գործիքներով, մասնավորապես 2016թ. ապրիլին մեր համաքաղաքացի Արարատ Հայդեյանի միջնորդությամբ դպրոցին նվիրաբերվեց 2 ջութակ, 2 կիթառ, 1 շենքոր:

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Դպրոցի շենքի նկատմամբ իրավունքի ձեռք բերում:
- Շենքի վերանորոգում:
- Գույքի ձեռքբերում;
- Երգչախմբի և նվազախմբի սաների համար համերգային արտահագուստների ձեռքբերում:

Գեղարվեստի դպրոց՝ խմբերի թիվը՝ 8, աշակերտների թիվը՝ 60, աշխատակիցների թիվը՝ 10: Դպրոցը գործում է լուսավոր, հարմարավետ շենքում, որտեղ հիմնական ծրագրերից բացի զարգացնում են նաև դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ազգային և ավանդական ձյուղեր՝ խեցեզործություն, ասեղնագործություն, գորելեն: Ուսուցիչներն

ունեն համապատասխան մասնագիտական կրթություն, նկատելիորեն բարձրացել է ուսման որակը, աշխատողների պատասխանատվությունը: Դպրոցի սաները մշտապես մասնակցում են համաքաղաքային, մարզային և հանրապետական մրցույթների և փառատոնների՝ արժանանալով դիպլոմների, պատվոգրերի, շնորհակալազրերի, տարբեր մրցանակների: Գեղարվեստի դպրոցը որպես Լոռու մարզի լավագույն կրթամշակութային հաստատություն մասնակցել է հանրապետական <<Արտ-Էքսպո>> ցուցահանդեսին, արժանացել մասնագետների բարձր գնահատականին: Դպրոցում մշտապես գործող պատկերասրահը պարբերաբար թարմացվում է գունանկար, գծանկար, գորելեն, դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ցուցանմուշներով: Սերտորեն համագործակցելով Գերմանիայում բնակվող դպրոցի նախկին ուսուցիչ Արարատ Հայդեյանի հետ, նրա հովանավորությամբ շարունակվում են դպրոցի սաների և ուսուցիչների փոխայցելությունները Գերմանիայի Դաշնություն, ուր նրանք մասնակցում են միջազգային ցուցահանդեսների և վարպետության դասերի: 2014թ. դպրոցը մշակութային կրթության ոլորտում համարվել է Լոռու մարզի հենակետային ուսումնական հաստատություն:

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Շենքի նկատմամբ իրավունքի ձեռք բերում:
- Գույքի ձեռքբերում:
- Կապիտալ վերանորոգում:

3.3. Մշակույթի տուն

Մշակույթի տանը գործում են պարի, երգի և թատերական մեկական խմբեր, որոնցում ընդգրկված են շուրջ 32 սաներ: Մշակույթի տան գործունեությունը նպատակառուղղված է շնորհալի երեխաների և նրանց տաղանդի հայտնաբերմանը:

Մշակույթի տան պարային խմբերը, երգի և տիկնիկային ստուդիայի սաները մշտապես մասնակցում են մարզային և հանրապետական մրցույթների ու փառատոնների և հաճախակի վերադարձնում մրցանակներով, դիպլոմներով ու շնորհակալազրերով:

Այստեղ կազմակերպվում են միջոցառումներ նվիրված ՀՀ պետական տոններին, հոբելյանական և հիշարժան տարեթվերին: 2016 թ. ձեռք է բերվել նոր ձայնալուսային տեխնիկա և սարքավորումներ:

Հ/ հ	Անվանում ը	Օբյեկտի նախագծ. հզորությունը /մարդ/		Օբյեկտի նախագծ. հզորությունը /ըմ/	Աշխատողների թիվը	Հասցե	Շենքային պայմաններ	Շենքի պատկանելութ յունը /կամ կառուցի/
		Դահլիճի նստատեղ	մարդ					
1	<<Ապիտա կի մշակույթի տուն>> ՀՈԱԿ	391	391	2527X25 ըմ	12	Ք.Ապիտակ Ա.Ավետիսյան 1	Տիպային հիմնական	ՀՀ կառավարութ յուն

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Մշակույթի տան շենքի նկատմամբ իրավունքի ձեռք բերում:
- Կապիտալ վերանորոգում:
- Զեռուցման համակարգի փոխում:
- Սանհանգույցների վերանորոգում:
- Խմբային սենյակների ավելացում:
- Մշակույթի տան թատերական խմբի և նոր համույթների ստեղծում;
- Մասնագետների վերապատրաստում, նոր մասնագետների ներգրավում:

3.4. Գրադարան

Համայնքում գործում է մեկ քաղաքային գրադարան, որի գրքային ֆոնդը կազմում է 28694 օրինակ գիրք ու բրոշյուր և 1000 օրինակ ամսագրեր ու լրագրեր: Գրադարանի թանգարանային բաժնի հիմնական ցուցանմուշների թիվը կազմում է 196 և գիտաօժանդակ նյութեր: Ընթերցողների թիվը՝ 29352 մարդ: Թանգարանի այցելուների թիվը՝ 3373 մարդ: Գրադարանում իրականացվում են «Գրադարանային շաբաթ», «Գիշերային գրադարան», «Թանգարանային գիշեր» ծրագրերը և բազմաբնույթ այլ միջոցառումներ, որոնցում մեծ ուշադրություն է դարձվում երիտասարդության հետ տարբեր աշխատանքներին՝ օգտագործելով նրանց ներուժը տարբեր միջոցառումներ կազմակեցնելու համար: Գրադարանն ունի գույքային և նորոգման կարիքներ:

Սպիտակ համայնքի գրադարանի վերաբերյալ տվյալներ, 2016թ.

Գրադարանի անվանումը	Օբյեկտի նախագծ. հզորություն մը/ըմ/	Ընթերցու- նութիւն թիվը	Աշխատողների թիվը	Հասցե	Շենքային պայմաններ	Շենքի պատկանելու բյունը/կամ կառույցին
«Սպիտակի քաղաքային գրադարան» ՀՈՍԿ	335	29352	15	Ք.Սպիտակ Ա.Ավետիսյան 1	Հարմարեց ված քարաշեն,	ՀՀ կառավարու թյուն

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Շենքային հիմնանորոգում:
- Թանգարանային բաժնի հիմնավոր առանձնացում մետաղյա կոնստրուկցիաներով, անվտանգության համակարգի տեղադրում, ապակեպատ միջնորմերի տեղադրում:
- Զեռուցման համակարգի անցկացում:
- Օդափոխության համակարգի տեղադրում:
- Գույքի ձեռք բերում:
- Գրքային ֆոնդի համալրում:

3.5. Սպիտակի մանկապատանեկան մարզադպրոց

Մարզադպրոցն ունի երկու մասնաշենք: Մարզադպրոցում գործում են 13 խումբ 6 մարզաձևեր / 3 ֆուտբոլի, 3 սամբոյի, 1 ձյուղոյի, 2 ազատ ոճի ըմբշամարտի, 2

բոնցքամարտի և 2 շախմատի / սաների թիվը 137, աշխատակիցների թիվը՝ 15: 1-ին մասնաշենքում առկա է 1 դահլիճ՝ 450 քմ., շախմատի 1 սենյակ՝ 18քմ, բոնցքամարտի 1 դահլիճ՝ 144քմ., ֆիզիկական պատրաստության 1 դահլիճ՝ 72քմ., 2 հանդերձարան 42 քմ, 2 լողասենյակ 26 և 16 քմ., սանհանգույց և գրասենյակներ: 2015 թվականին շահագործվեց մանկապատանեկան մարզադպրոցի նոր մասնաշենքը՝ 120 նստատեղով, 1 բուժկետ՝ 17,1 քմ., տղաների և աղջիկների հանդերձարաններ՝ յուրաքանչյուրը 23,3քմ., կառավարման և սպասարկման սենյակ՝ 12,5քմ., մարզիչների սենյակ, 2 լողասենյակ իր սանհանգույցներով և 2 առանձին սանհանգույց:

Հ/հ	Անվանումը	Օբյեկտի նախագծայի ն հղորությունը (մ²)	Մարզիկների թիվը		Մարզ իշներ ի թիվը	Օժանդ ակ աշխատ ողների թիվը	Հասցե	Շենքայ ին պայմա ններ	Շենքի պատկանե լությունը
			Փաս տացի	Նախա գծային					
1	<<Սպիտակի թիվ 1 մանկապատանեկան մարզադպրոց>> ՀՈԱԿ	1026	137	140	12/8 մարզ իչ	5	ք. Սպիտակ, փ. Այգեստան	Տիպայի ն	ՀՀ կառավար
2	Կաթսայատուն	16					ք. Սպիտակ, փ. Այգեստան		ՀՀ կառավար

Հ/հ	Մարզաձևերը/ խմբերը	Մարզիկների թիվը	Մարզիչների թիվը
1	Ազատ ոճի ըմբշամարտ	21	2
2	Ֆուտբոլ	37	1
3	Սամբո	31	1
4	Շախմատ	25	2
5	Չյուղոն	7	1
6	Բոնցքամարտ	16	1

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Շենքի նկատմամբ իրավունքի ձեռք բերում:
- 1-ին մասնաշենքի վերանորոգում (տանիքի, առաստաղի, հատակի և հանդերձարանների):
- Զեռուցման համակարգի փոխում:
- Սանհանգույցների և լողասենյակների վերանորոգում:
- Գույքի ձեռք բերում,
- Լողավազանի վարձակալություն, լող մարզաձևի կազմակերպում:

Համայնքում բազմաբնակարան շենքերի թիվը կազմում է 255, որից 243-ը քարե է, 1-ը՝ պանելային, 11-ը՝ մոնոլիտ: Համայնքի բնակչունդի ընդհանուր մակերեսը 390.9 հազ. քմ է, որից բնակելի մակերեսը կազմում է 285.3 հազ քմ: 2753 բնակարաններից 2635-ը սեփականաշնորհված են, մնացածը՝ 118-ը համայնքային: Ներկա պահին համայնքում բնակարանային կարիք ունեցող ընտանիքների թիվը գերազանցում է 500-ը: Նրանց մեծ մասը՝ հատկապես երիտասարդ ընտանիքները, բնակվում են վարձակալությամբ:

Համայնքում առկա են 1210 առանձնատներ: Բնակարանով կարիքավոր ընտանիքների թիվը 800 է:

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Բնակելի ֆոնդի պահպանման, շահագործման, նորոգման և սպասարկման աշխատանքների կազմակեպում ու իրականացում,
- Համայնքային սեփականություն հանդիսացող գույքի վարձավճարների, գույքահարկի և հողի հարկի գումարների, աղքահանության, ինչպես նաև համայնքի բյուջե մուտքագրվող այլ գումարների հավաքագրման աշխատանքների արդյունավետության բարձրացում,
- Քաղաքացիների հաշվառման աշխատանքների կազմակերպում,
- Թաղամասերի զարգացմանն ուղղված ընթացիկ և հեռանկարային ծրագրերի մշակում,
- Բազմաբնակարան շենքերի բնակարանների հասարակական նպատակով հաշվառում, նպատակային փոփոխության ապահովում, արդյունքում հարկային եկամուտի ավելացում
- Բազմաբնակարան շենքերի նկուղների (հասարակական օբյեկտների նշանակությամբ օգտագործվող) հաշվառում, պետական գրանցում:

Համայնքում գործող ոչ կառավարական կազմակերպությունների (ՀԿ-ներ, հիմնադրամներ և այլն) և քաղաքական կուսակցությունների թիվը, անվանումները, գործունեության ուղղվածությունները, գտնվելու հասցեն՝
Համայնքում առկա են հետևյալ քաղաքական կուսակցությունները՝

- Հայաստանի Հանրապետական կուսակցություն - մշակույթի տուն Ս.Ավետիսյան 1,
- <<Հայ Հեղափոխական Դաշնակցություն>>- Ս. Ավետիսյան փող. 6 շենք,
- <<Բարգավաճ Հայաստան>>- Եռանկյունի թաղ. Շահումյան փող. 3 շենք,
- <<Համախմբում>> - Թորոսյան փող. 6/7,
- <<Հայկական վերածնունդ>> - Կենտրոն 2 թաղ, Թորոսյան փող, շենք 3, Խոպլական թաղամաս:

4. ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Հանրակրթական դպրոցներ

Համայնքում գործում են 8 հանրակրթական դպրոցներ, որոնք տեղավորված են հարմարավետ և լուսավոր շենքերում: Աշակերտների թիվը՝ 1708, աշխատողների թիվը՝ 333, շենքերի վիճակը՝ լավ: Թիվ 8 միջնակարգ դպրոցը զազաֆիկացված չէ, զեռուցվում է կեկտրահերգիայով:

Հանրակրթական դպրոցների աշակերտների թվաքանակը.

Ուս. տարի	ԴՊՐՈՑՆԵՐ Աշակերտների թիվ								ԸՆԴԱՄԵՆԸ
	Թիվ 1 հիմն. դպրոց	Թիվ 2 հիմն դպրոց	Ավագ դպրոց	Թիվ 4 հիմն դպրոց	Թիվ 5 հիմն դպրոց	Թիվ 3 հիմն.դպրոց	Թիվ 8 միջն.դպրոց	Թիվ 1 հատուկ	
2015- 2016	369	317	331	147	74	119	280	71	1708
2014- 2015	333	293	387	145	63	117	266	100	
2013- 2014	308	286	428	156	68	117	241	115	1719

Հանրակրթական դպրոցների ուսուցիչների / օժանդակ աշխատողների /թվաքանակը.

Ուս. տարի	ԴՊՐՈՑՆԵՐ ուսուցիչների / օժանդակ աշխատողների թիվ								ԸՆԴԱՄԵՆԸ
	Թիվ 1 հիմն. դպրոց	Թիվ 2 հիմն դպրոց	Ավագ դպրոց	Թիվ 4 հիմն դպրոց	Թիվ 5 հիմն դպրոց	Թիվ 3 հիմն.դպրոց	Թիվ 8 միջն.դպրոց	Թիվ 1 հատուկ	
2015-2016	36/14	39/19	38/12	23/9	17/7	25/8	26/8	35/17	239/94-
2014-2015	40/13	39/17	38/12	29/9	21/7	23/8	30/9	35/22	
2013-2014	40/13	37/16	40/12	30/9	20/7	25/8	27/11	18/21	237/97

Պետական քոլեզ

Համայնքում գործում է նաև <<Սպիտակի պետական քոլեզ>> ուսումնական հաստատությունը, որտեղ սովորում են 123 ուսանող, աշխատակիցների թիվը՝ 31:

Ուստարին	Մանկավարժների թիվը	Ուսումնաօժանդակ աշխ. թիվը	Ուսանողների թիվը
2015-2016	26	5	123
2014-2015	29	5	133
2013-2014	28	5	142

5.ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում գործում է <<Սպիտակի բժշկական կենտրոն>> ՓԲԸ, որը համայնքի բնակչության առողջապահական սպասարկումը իրականացնում է երկու մասնաշենքերում, /հիվանդանոցային և պոլիկլինիկական/ արհեստավարժ բուժական անձնակազմի օգնությամբ: /բժիշկներ՝ 47 և 100 միջին բուժանձնակազմ/: Մասնաշենքերը գոնվում են լավ վիճակում

/ հնարավորության դեպքում կարելի է կատարել պոլիկլինիկական մասնաշենքի առաստաղի մասնակի վերանորոգում/, ջեռուցվում են: Բժշկական կենտրոնին անհրաժեշտ է ձեռք բերել բժշկական հետևյալ սարքավորումները և գույքը՝ Ռենտգենսկոպիա ապարատ, հիվանդասենյակների համար ֆունկցիոնալ մահճակալներ, փոքր պահարաններ, շարժական փոքր սեղանիկներ: Հիվանդանոցն ունի սումատիկ, վիրաբուժական, մանկաբարձա- գինեկոլոգիական, ինֆեկցիոն բաժանմունքներ, դիագնոստիկ ախտորոշիչ բաժին, շտապ բուժօգնության ենթակայան: 2016թ. հունիսից ԲԿ-ում գործում է նաև ակնաբանական կենտրոնը: Քաղաքում գործում են 11 դեղատներ: Բժշկական ծառայություն են մատուցվում նաև <<Ռեցեպտոր>> առողջապահական կենտրոնի / 2 բժիշկ, 2 բուժքույր, 1 բժշկի օգնական: <<Հոյս Հայաստան հիմնադրամ>>-ի բժշկական բարեգործական կենտրոնի / 4 բժիշկ, 3 բուժքույր, 2 օժանդակ աշխատակից/ կողմից: Համայնքապետարանի և <<Խնամք>> ՀԿ-ի համագործակցությամբ Իտալական թաղամասում կառուցվել, գույքով համալրվել է և 2016թ ապրիլից գործում է խնամքի կենտրոնը՝ հոգեկան խնդիրներ ունեցող մարդկանց համար, որտեղ աշխատում է 12 մարդ:

6.ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում կան 9799 աշխատունակ մարդիկ, որոնցից մշտական աշխատանքով զբաղված են միայն 2539-ը, 848 անձ զրանցված են Սպիտակի զբաղվածության տարածքային կենտրոնում որպես գործազուրկներ:

Համայնքի 4244 ընտանիքներից 2464-ը հաշվառված են ընտանեկան նպաստի պետական համակարգում, որոնցից սոցիալապես անապահովության նպաստառուներ են գնահատվել 2070-ընտանիքները: Համայնքում բնակվում են նաև 1870 հաշմանդամ և միակողմանի ծնողազուրկ 74 երեխա, բնակարանի կարիքավոր են 800 ընտանիքներ:

Համայնքում պետական և համայնքային սոցիալական ծրագրերի իրականացումը միտված է համայնքի կյանքի դժվարին իրավիճակներում հայտնված անձանց

սոցիալական պաշտպանությանը, սոցիալական ոիսկերի աստիճանական կրծատմանը:

Համայնքում սոցիալապես խոցելի ընտանիքներն իրենց բազմաբնույթ սոցիալ- առողջապահական խնդիրներով բազմաթիվ են: Պետական պատվերի շրջանակներում համայնքի բնակիչներին շոշափելի սոցիալական ծառայություններ մատուցվում են հիմնականում Սպիտակի ՍԾՏԳ-ի կողմից: Համայնքապետարանը համագործակցելով մի շարք բարեգործական կազմակերպությունների հետ դրամաշնորհային տարբեր ծրագրերի շրջանակներում իրականացրել է սոցիալապես առավել խոցելի խավերին, հաշմանդամություն ունեցող անձանց, տարեց մարդկանց սննդօգնության, հագուստի, ձմեռային կոշիկների, անկողնային պարագաների, վատելափայտի, կարտոֆիլի սերմացուի, դեղորայքի, քայլակների, սայլակների, լսողական ապարատների, գրենական պիտույքների տրամադրման ծրագրեր:

Համայնքապետարանի կողմից յուրաքանչյուր տարի 2մլն 850 հազար դրամ է ներդրվում <<Առաքելություն Հայաստան>> բարեգործական հասարակական կազմակերպության հետ

համատեղ իրականացվող Սպիտակ համայնքի սոցիալապես անապահով տարեցների, հաշմանդամների և այլ անապահով խավերի (110 շահառու) առաջնային սոցիալական խնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրին (սնունդ, բուժօգնություն, իրավական և այլ խորհրդատվություններ): 2014-2016թթ. ամռանը անապահով ընտանիքների, ինչպես նաև հաշմանդամ 8-15 տարեկան երեխաներն իրենց ակտիվ հանգիստն են անցկացրել <<Կամրջակ>>, ՄԲՀԿ-ի, <<Լիմեն Սպիտակ բարօրություն>> ՀԿ-ի, և համայնքապետարանի համատեղ կազմակերպած ճամբարներում: <<ՊԱԿՍ ԿԻՆԴԵՐ ՀԵԼՓ>> հոլանդական կազմակերպության հովանավորությամբ Սպիտակի 40 անապահով ընտանիքների երեխաներ 2015թ. և 2016թ. հունվար-փետրվար ամիսներին իրենց բովանդակալից հանգիստն են անցկացրել Հոլանդիայում:

<<Հաշմանդամություն ունեցող անձանց կենսամակարդակի բարելավում շերմոցային բանջարաբուծության և այգեգործության մեջ զբաղվածություն ապահովելու միջոցով>> ծրագրի /<<Սպիտակ ֆերմեր>> ՀԿ, <<Սեյվ Դը Չիլդրեն>> ՀԿ, ՄԱԿ-ի Մանկական հիմնադրամ, ՄԱԿ-ի UNDP, UNDP GEF կազմակերպություններ <<Կամրջակ>> ՄԲՀԿ, <<Լիմեն Սպիտակ բարօրություն>> ՀԿ շրջանակներում համայնքում հաշմանդամություն ունեցող անձանց կարիքներին հարմարեցված աշխատատեղերով կառուցված շերմոցում 2016թ աշխատում է 10 մարդ՝ հիմնականում հաշմանդամներ:

<<Հույս Հայատանի համար>> կազմակերպության միջոցներով վերանորոգված և վերագինված <<Մանկական բժշկական>> բարեգործական կենտրոնի շենքում բժշկական անվճար ծառայություն է մատուցվում սոցիալապես անապահով խավերին: Թաղային լիազոր-ներկայացուցիչների հետ համայնքապետարանի աշխատակիցները պարբերաբար կատարում են կյանքի դժվարին իրավիճակներում հայտնված անձանց ընտանիքների տնային այցելություններ, վեր հանում նրանց հուզող սոցիալական խնդիրները, որի արդյունքում կազմվում և իրականացվում են բազմաբնույթ ծրագրեր:

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Ինտեգրված սոցիալական ծառայությունների համակարգի ներդրում,
- Հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար մատշելի միջավայրի ձևավորում և նրանց հասարակությանն աստիճանական ինտեգրում, մանկուց հաշմանդամ երեխաների ներառական կրթության ապահովում,
- 3.Տարեցների, հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար սոցիալ-վերականգնողական կենտրոնի աշխատանքի շարունակականության ապահովում,
- Առանց ծնողական խնամքի մնացած երեխաների հիմնախնդիրների կարգավորում,
- Բազմազավակ ընտանիքների բնակարանային և սոցիալ-կենցաղային պայմանների բարելավում,
- Անօթևան անձանց հիմնախնդիրների լուծմանն ուղղված ծրագրերի մշակում և իրականացում,
- Աղքատության հաղթահարում, գործազրկության մեղմացում աշխատատեղերի ստեղծման միջոցով:

Համայնքում սոցիալական պաշտպանության համակարգը ներառում է.

Պետական սոցիալական օժանդակության ծրագրեր

- Սոցիալապես տարբեր աստիճանի խոցելիություն ունեցող, կյանքի դժվարին իրավիճակներում հայտնված անձանց կարիքների բավարարման և նրանց համապատասխան նոր որակի սոցիալական ծառայությունների մատուցման բնագավառում կարևորվում է ինտեգրացված սոցիալական ծառայությունների ստեղծման անհրաժեշտությունը /համայնքում ներդրվելու է առաջիկայում/

Համայնքային սոցիալական աջակցության ծրագրեր

- Համայնքապետարանը հայտնել է իր համաձայնությունը միջզերատեսչական սոցիալական համագործակցությանն ամբողջությամբ միանալու մասին:
- Կատարելագործել համայնքում արդեն ներդրված սոցիալական աշխատողների ինստիտուտը, ապահովել սոցիալական աշխատանք կատարող աշխատակիցների վերապատրաստման գործընթացը:
- Հաշմանդամության ոլորտում նպատակային ծրագրերը ուղղել հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանությանը, հավասար պայմանների ու հնարավորությունների ապահովմանը, նրանց սոցիալական ներառմանը:
- Սոցիալական շփման, լրացուցիչ օգնության և հոգածության կարիք ունեցող տարեցներների և հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար միջազգային դրոնոր կազմակերպությունների հետ /<<Կամրջակ>> ՍԲՀԿ, <<Շվեյցարական կարմիր խաչ>>/ ստեղծվելու է խնամքի ցերեկային նոր կենտրոն՝ անհրաժեշտ տարաբնույթ սոցիալական աջակցության, կյանքի հարմարավետ հնարավոր պայմանների, ակտիվ կեցության ապահովման և ծերունական մեկուսացման կանխարգելման նպատակով:
- Հայտնաբերել, միջոցներ ձեռնարկել և իրականացնել նպատակային ծրագրեր քաղաքում բնակվող սոցիալապես առավել անապահով ընտանիքներին, կյանքի դժվարին իրավիճակներում հայտնված անձանց սոցիալական պայմանների բարելավման ուղղությամբ:
- Համայնքի ընտանիքների սոցիալական վիճակի շարունակական ուսումնասիրություն, անհրաժեշտության դեպքում դրամական աջակցություն տրամադրում:
- Սոցիալական ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունների /պետական, ՀԿ-ներ, ՏԻՄ, միջազգային/ կողմից իրականացվող ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքում, ամփոփում և հրապարակում հասարակության լայն շերտերում:
- Նպաստել համայնքում խնամատար ընտանիքների ինստիտուտի կայացմանը:
- Խթանել փոքր և միջին բիզնեսի զարգացմանը, նոր աշխատատեղերի ստեղծմանը:
- Համայնքի բնակիչներին ընդգրկել վճարովի հասարակական աշխատանքների մեջ:

Համայնքում առկա հասարակական կազմակերպությունները և հիմնադրամները

	ՀԱՍՏԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐ	ՈՒՂՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ	ՀԱՍՑԵ
1	Հայկական Կարմիր խաչի Սպիտակի տարածքային գրասենյակ	Առողջապահական	Նորվեգական թաղամաս
2	ՀՀ Երկրապահ կամավորականների միության Լոռու մարզի Սպիտակի տարածքային բաժնեմունք	Զոհված ազատամարտիկների ընտ. աշակցություն, հայրենասիրական զաղափարների սերմանում	Ս.Ավետիսյան հրապարակ 62.բն.8
3	Երիտասարդ մարդկանց քրիստոնեական ընկերություն YMCA	Երիտասարդների ժամանցի կազմակերպում, մշակութային, ուսումնական	Այգեստան 170
4	Սպիտակի և տարածաշրջանի ՀՄՊ, աշխատանքի և ՆԳ վետերանների միության խորհուրդ	Վետերանների հիմնահարցեր	Ս.Ավետիսյան 1
5	Համալսարանական կրթությամբ կանանց ասոցիացիա	Կանանց կրթություն, կանանց իրավունքների իրազեկում	Ս. Ավետիսյան 19/8
6	«Սպիտակի մտավորականներ»	Մշակութային և լրատվական ոլորտ	Թորոսյան 24 Ժամ.կառույց
7	«Սպիտակ բազէ» հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների և շահերի պաշտպանության	ՀՌԻԱ սոցիալական, առողջապահական խնդիրների բարելավում	Ուգբեկական 8/6
8	«Սպիտակ-Ֆերմեր»	Համայնքների գլոբալ զարգացում, զյուղատնտեսություն	Ալեք Մանուկյան 5/1
9	«Լիմեն Սպիտակ բարօրություն»	Սոցիալական, առողջապահական, մշակութային	Շվեյցարական 127
10	«Հուսո-լուս»	Փախստականների հիմնահարցեր	Նորվեգական 21
11	«Առաքելություն Հայաստան» ԲՀԿ Սպիտակի սոցիալ վերականգնողական կենտրոն	Սոցիալական խնդիրների բարելավում	Չարենցի 46
12	«Ապագա Սպիտակ» տարածքային զարգացման կենտրոն	Սպիտակի երիտասարդների համախմբում, նրանց իրազեկվածության և մասնակցության ապահովում տարածաշրջանի խնդիրներին, հասարակական և մշակութային գործընթացներին	Թորոսյան 46
13	Սպիտակի «Շողեր» մանկապատանեկան կենտրոն ԲՀԿ	Երեխանների զարգացում, ազատ ժամանցի կազմակերպում	Շվեյցարական 1
14	«Սպիտակի հելսինկյան խումբ» իրավապաշտպան	Իրավաբանականիստրիդատվություն և աշակցություն, երիտասարդների իրավագիտակցության մակարդակի բարձրացում	Թորոսյան 23/2
15	«Սպիտակի երիտասարդության և կանանց կենտրոն»	Մշակույթ, կրթություն, բնապահպանություն	Ալ.Մանուկյան 1
16	Ավանդական մանածագործության և արհեստների դպրոց	Մշակույթ, տարբեր արհեստների ուսուցում	Իտալական թաղ.
17	«Երուսաղեմի բժշկական Սուրբ Ղազարի Օրդենը Հայաստանում»> բարեգործական հիմնադրամ	Առողջապահական	Շահումյան 7

**Համայնքում գործող ոչ համայնքային ենթակայության ձեռնարկություններ և
կազմակերպություններ**

Հ/հ	Արտադրական ձեռնարկության անվանումը	Հասցեն	Գործունեության բնագավառը	Ձեռնարկության/ կազմակերպության առկա իրավիճակը գործում Ե/ չի գործում
1.	«Մ. Լամբարյան» ՍՊԸ	Ս.Ավետիսյան 274	քաղաքացիական շինարարություն	չի գործում
2.	«ՕՍՏ- Չին» ՍՊԸ	Թորոսյան 8	քաղաքացիական շինարարություն	գործում է
3.	«Մ. Միսալյան» ՍՊԸ	Շիրակի խճ. 36	քաղաքացիական շինարարություն	գործում է
4.	«Սպիտակ-1» ԲԲԸ	Շիրակի խճ. 1	քաղաքացիական շինարարություն	գործում է
5.	«Դանիել» ՍՊԸ	Մուրացանի 5	քաղաքացիական շինարարություն	չի գործում
6.	«ՍԱՀԱԿՅԱՆ ՇԻՆ» ՍՊԸ	Ս.Ավետիսյան 43	Էկեկտրահաղորդման և հեռահաղորդակցական համակարգերի շինարարություն	գործում է
7.	«Սպիտակի թոշնաբուժական ֆաբրիկա» ՍՊԸ կերերի կոմբինատ	Շիրակի խճ. 144	ընտանի թոշունների բուծում, կերերի արտադրություն	գործում է
8.	«Սպիտակի թոշնաբուժական կոմբինատ» ՍՊԸ	Այգեստան 47/5	հավի մսամթերքի արտադրություն	գործում է
9.	«ԱՐԹՎԱՐԴ» ՍՊԸ	ԱԼ.Մանուկյան 5բ.	հացարովկեղենի արտադրություն	գործում է
10.	«Մոնոլիտ Սպիտակ» ՍՊԸ	Գյումրիի խճ. 36	շին. իրերի արտադրություն	գործում է
11.	«Սպիտակ» նոտարական տարածք	Ս. Ավետիսյան 17թ/1	նոտարական ծառայություն	գործում է
12.	ՀՀ ԿԱԱԳԿ ՊԿ աշխատակազմի «Սպիտակ» սպասարկման գրասենյակ	Շահումյան փ. 7 շենք	պետական կառավարչական հիմնարկ	գործում է
13.	ՀՀ իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալության Սպիտակի սպասարկման գրասենյակ	Շահումյան փ. 7 շենք	պետական կառավարչական հիմնարկ	գործում է
14.	Զբաղվածության պետական գործակալության	Շահումյան փ. 7 շենք	սոցիոլոգիայի բնագավառում գործունեություն	գործում է

	Սպիտակի ԶՏԿ			
15.	«ԼՈՌՈՒ ԳԱՄԿ» ՓԲԸ	Շահումյան փ. 7 շենք	Խառը գյուղատնտեսություն	գործում է
16.	ՀՀ ԱՎԾ ԼՈՌՈՒ ՄԳ Սպիտակի տարածքային բաժին	Շահումյան փ. 7 շենք	Վիճակագրության բնագավառում գործունեություն	գործում է
17.	Հայաստանի ազգային արխիվի Սպիտակի տարածքային ներկայացուցությ ուն	Շահումյան փ. 7 շենք	արխիվային գործ	գործում է
18.	ՀՀ Լոռու մարզի ընդհանուր իրավասության դատարան	Ալ. Մանուկյան 2-րդ նրբ.10	արդարադատություն	գործում է
19.	ՀՀ ոստիկանության Լոռու մարզային վարչության Սպիտակի բաժին	Ալ. Մանուկյան 1-Ա	իրավապահ գործունեություն	գործում է
20.	Սոցիալական ապահովության պետական ծառայության Սպիտակի տարածքային բաժին	Խնկոյան փ. 30 շենք	պարտադիր սոցիալական ապահովագրություն	գործում է
21.	Լոռու մարզական Սպիտակի սոցիալական ծառայություններ ի տարածքային գործակալություն	Խնկոյան 46	սոցիալական ծառայությունների իրականացում	գործում է
22.	«Հայկոստ» ՓԲԸ «Հայկոստ Հյուսիս» մ/Ճ	Ս. Ավետիսյան 7	դրամակարկային այլ միջնորդություն	գործում է
23.	«Գազպրոն Արմենիա» ՓԲԸ		գազամատակարարման համակարգի միջոցով բաշխվող գազի վաճառք	գործում է
24.	ՀԷՑ ՓԲԸ Դեբեդ մ/Ճ	Գյումրու խճ. 31	Էլեկտրաէներգիայի վաճառք	գործում է
25.	«Հայջրմուղկոյուղ ի» ՓԲԸ «Հյուսիս արևմտյան» մ/Ճ Սպիտակ տեղամաս	Այգեստան, 2. 1	ջրամատակարարում և ջրի հեռացում	գործում է
26.	«ԱԿԲԱ - ԿՐԵԴԻՏ ԱԳՐԻԿՈԼ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ «Սպիտակ» մ/Ճ	Ս. Ավետիսյան 3	բանկերի գործունեություն	գործում է

27.	«ՀայԷկոնոմբանկ» ԲԲԸ «Սպիտակ» մ/Ճ	Շահումյան 5	բանկերի գործունեություն	գործում է
28.	«ՎՏԲ-Հայաստան բանկ» ՓԲԸ «Սպիտակ» մ/Ճ	Քաղաքային հրապ.	բանկերի գործունեություն	գործում է
29.	«ԱՐԴԵՒՆԲԱՆԿ» ՓԲԸ «Սպիտակ» մ/Ճ	Ս. Ավետիսյան փ. 6 շենք	բանկերի գործունեություն	գործում է
30.	«ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ «Սպիտակ» մ/Ճ	Թորոսյան 13	բանկերի գործունեություն	գործում է
31.	«ՖԻՆՔԱ» ՓԲԸ	Ս. Ավետիսյան փ. 2 շենք	ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն	գործում է
32.	«Սև կակաչ» ԱԿ	ԱԼ. Մանուկյան 5	մանրածախ առևտուր	գործում է
33.	«Աննա և Կարեն» ՍՊԸ	Օրջոնիկիձե 117	զազամատակարարման համակարգի միջոցով բաշխվող զագի վաճառք	գործում է
34.	«ԴիլԿար Ֆարմ» ՍՊԸ	ԱԼ. Մանուկյան 19	դեղերի մանրածախ առևտուր	գործում է
35.	«Լիլիթ-95» ՍՊԸ	Քըրք- Քըրորյան	մարդատար տրանսպորտի գործունեություն	գործում է
36.	«ՌՈԴԻ ԳՐՈՒՊ» ՍՊԸ	Բաղրամյան 14	մարդատար տրանսպորտի գործունեություն	գործում է
37.	«Օֆմա» ՍՊԸ	ԱԼ. Մանուկյան 5/2	ապահովագրություն, զյուղ ատնտեսություն	գործում է
38.	«Ազրոհոլինզ Արմենիա» ՍՊԸ	Պանրազործ- ների թաղ.	անասնապահություն	գործում է
39.	«Բիոլայֆ»		զյուղմթերքների արտադրություն	գործում է
40.	«Արմենիա Տելեֆոն Կոմպանի» ՓԲԸ	Շահումյան փող. 5 շենք	հեռախոսակապի և HI-line ծառայություններ	գործում է
41.	«ՅՈՒՔՈՍ» հեղահաղորդակց ական ընկերություն	Ս. Ավետիսյան փող. 1 շենք	հեռահաղորդակցության ծառայություններ	գործում է
42.	«Ղ-ՏԵԼԵԿՈՄ» ՓԲԸ	Ս. Ավետիսյան փող. 1 շենք	հեռահաղորդակցության ծառայություններ	գործում է

7.ՊԱՏՄԱՄՇԱԿՈՒԹԱՑԻՆ ԱՐԺԵՔՆԵՐ

Սպիտակ համայնքում գտնվում են 26 պատմաճարտարապետական և հնագիտական հուշարձաններ, որոնցից 18 ընդգրկված են ՀՀ մշակույթի նախարարության պատմամշակութային հուշարձանների պահպանության ցանկում, 4-ը քարտեզագրված են, իսկ 8 հուշարձաններ, որոնք կառուցվել և տեղադրվել են 1990-

2012 թվականներին, ընդգրկված չեն ՀՀ մշակույթի նախարարության պատմամշակութային հուշարձանների պահպանության ցանկում:

Համայնքի կենտրոնը Սովորության թաղամասին միացնող հուշարձան-կամուրջը տուժել է 1988թ. ավերիչ երկրաշարժից:

Հիմնախնդիրներ, նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Բոլոր հուշարձանների քարտեզագրում իրենց պահպանման գոտիներով:
- Սպիտակ համայնքի պատմությանը, մշակութային և սոցիալ-տնտեսական զարգացմանը վերաբերող տեղեկատվության ներկայացում:

Զարգացման ծրագրեր և միջազգային համագործակցություն

- Շարունակել և ավարտին հասցնել «Հարիթաթ ֆոր Հյումենիթի Արմենիա» հիմնադրամի և Սպիտակի համայնքապետարանի համագործակցությամբ եվրամիության հովանավորությամբ իրականացվող «Վերականգնվող Էներգիայի և էներգիայի արդյունավետ օգտագործման հնարավորությունը Սպիտակ և Վայք քաղաքներում» ծրագիրը, որի արդյունքում կվերանորոգվեն քաղաքի 27 բազմաբնակարան շենքերի տանիքները, կփոխվեն այդ շենքերի շքամուտքերի պատուհաններն ու դոները, կտեղադրվեն արևային մարտկոցներ:
- 2017 թվականին ավարտին հասցնել «Տաշիր» բարեգործական հիմնադրամի հովանավորությամբ սկսած, 150 երեխայի համար նախատեսված նոր մանկապարտեզի շենքի շինարարական աշխատանքները:
- Համայնքապետարանի և հոլանդական «PUM» կազմակերպության համագործակցությամբ Սպիտակում կառուցել կենդանիների սպանդանոց:
- Մշակույթի նախարարության հետ մշակել և իրականացնել Սպիտակ համայնքի «Կենտրոն» և «Հացավան» թաղամասերն իրար կապող տեղական նշանակության հուշարձան-կամուրջը հիմնանորոգելու ծրագիր:
- Շարունակել ՍԱԿ-ի զարգացման ծրագրի հայաստանյան գրասենյակի համագործակցությամբ, «Քաղաքային կանաչ լուսավորություն» ծրագրի շրջանակներում քաղաքային լուսավորության համակարգերի արդիականացման աշխատանքները, Էներգետիկ արդյունավետության հիմնախնդիրների լուծումը՝ ծախսարդյունավետության բարձրացման նպատակով: Ծրագրի շրջանակներում իրականացնել նաև Սուրբ Հարություն եկեղեցու արտաքին լուսավորության աշխատանքները:
- Քաղաքի կենտրոնական հրապարակում կառուցել լուսային էֆեկտներով երգող շատրվաններ:
- Շարունակել և ամրապնել համագործակցությունը քույր քաղաքների հետ:
- Համագործակցության ուղիներ գտնել դիվանագիտական կառույցների, միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպությունների հետ:
- Կարևորելով միջազգային համագործակցությունը որպես համայնքի արդյունավետ զարգացման բաղադրիչ, համայնքապետարանը կշարունակի համագործակցային ծրագրերին մասնակցելու աշխատանքները տարբեր ձևաչափերով:

8.ՔԱՂԱՔԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՈՍՈՒՆԱԼ ՏԱՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

8.1. Քաղաքաշինություն

Իրավիճակի գնահատում

Համայնքում ներկայումս քաղաքաշինական գործունեությունը իրականացվում է առանց հաստատված քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի, համայնքը չունի նաև քաղաքաշինական քարտեզ, քաղաքաշինական կադաստր, քաղաքաշինական կանոնադրություն: Վերջին 4 տարիների ընթացքում համայնքում կառուցապատողներին տրվել է 79 ճարտարապետահատակագծային առաջադրանքներ (կամ նախագծման թույլտվություններ):

Համայնքում առկա են 1 գործող և 3 փակ գերեզմանատուններ: Գործող գերեզմանատան գրադեցրած տարածքը 0126-0050 կադաստրային ծածկագրով 17.29հա է, որը ՀՀ կառավարության 01.06.2006թ. թիվ 1054-Ն որոշմամբ փոխանցվել է համայնքին՝ որպես հատուկ պահպանվող տարածքների նպատակային նշանակության հողամաս, գործառնական դասակարգումը՝ գերեզմանոց: 0569-0012 կադաստրային ծածկագրով 0.28հա մակերեսով հատուկ պահպանվող տարածքների նպատակային նշանակության հողամասում գտնվող Հայրենական Մեծ պատերազմի գերմանացի ռազմագերիների, 0271-0075 կադաստրային ծածկագրով 1.23հա մակերեսով հատուկ պահպանվող տարածքների նպատակային նշանակության հողամասում և 0516-0001 կադաստրային ծածկագրով 0.71հա մակերեսով հատուկ պահպանվող տարածքների նպատակային նշանակության հողամասում գտնվող գերեզմանատունները փակ են: Գործող գերեզմանատանը կից 0126-0001 կադաստրային ծածկագրով 2.5հա մակերեսով բնակավայրերի նպատակային նշանակության այլ գործառնական դասակարգման հողամասում բնակչության կողմից կատարվում են հուղարկավորություններ:

Հիմնախնդիրներ, նախատեվող ծրագրային միջոցառումներ

- Համայնքի տարածական համաշափ զարգացումը ապահովելու համար խիստ անհրաժեշտություն է քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի՝ համայնքի գլխավոր հատակագծի և գոտևորման նախագծի մշակումը և հաստատումը:
- ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով քաղաքի գլխավոր հատակագծի, և գոտևորման նախագծի մշակում և հաստատում մինչև 2021թ. հունվարի 1-ը, Տարածքային զարգացման հիմնադրամի հետ համագործակցությամբ:
- Համայնքի քաղաքաշինական քարտեզի, քաղաքաշինական կադաստրի, քաղաքաշինական կանոնադրության կազմում և հաստատում:
- Ենթակառուցվածքների քարտեզագրում:
- Սպիտակ համայնքի նոր կադաստրային քարտեզի ձեռք բերում:
- Համայնքային և պետական կառույցների հետ համագործակցությամբ նոր հասցեավորման անցկացում:
- Համայնքային գերեզմանատան տարածքի սահմանազատում, ընդլայնում և արդեն զբաղեցված 2.5հա տարածքի նպատակային նշանակության փոփոխություն, տարածքի բարեկարգում, գրունտային ճանապարհների վերանորոգում:
- Համայնքի կենտրոնական հատվածը Սովորային թաղամասին միացնող հուշարձան-կամուրջի վերանորոգում:

- Հուշարձանների և դրանց սպասարկման համար անհրաժեշտ տարածքների բարեկարգում և քարտեզագրում:
- Ինքնակամ կառույցների հաշվառում, օրինականացում:

8.2. Զրամատակարարում, ջրահեռացում

Իրավիճակի գնահատում

Զրամատակարարման և ջրահեռացնան համակարգերը կառավարվում է «ՀԶԿ» ՓԲԸ-ի կողմից: Անբավարար է գոյություն ունեցող ջրամատակարարման և ջրահեռացման ցանցի տեխնիկական վիճակը: 2015 թվականին ջրամատակարարման ցանցի 15-20% փոխարինվել է նոր խողովակաշարով: Առկա է 3 ինքնահոս 26 000մ երկարությամբ և 4 ճնշումային 49 000մ երկարությամբ ջրատարեր:

Սպիտակ համայնքի ազգաբնակչությունը խմելու զուր ստանում է ջրամատակարարման չորս համակարգով.

1.Չախկալի կապտաժներից (19 հատ) Չախկալի-Սպիտակ ջրատարով, որի երկարությունը $L=33.8$ կմ, տրամագիծ՝ $d=219-530$ մմ խողովակով, նյութը պողպատից է, արտադրողականությունը՝ $Q=20-50$ լ/վրկ,

2.Շիրակամուտի ինքնաբուխ խորքային հորերից, Շիրակամուտ-Սպիտակ ջրատարով, որի երկարությունը $L=14.5$ կմ, տրամագիծը՝ $d=530$ մմ, նյութը պողպատից է, արտադրողականությունը՝ $Q=25-35$ լ/վրկ,

3.Չրաշենի խորքային հորերից, Չրաշեն-Սպիտակջրատարով, որի երկարությունը՝ $L=6.5$ կմ, տրամագիծը՝ $d=319$ մմ խողովակով, նյութը՝ թուջ, արտադրողականությունը՝ $Q=30-35$ լ/վրկ,

4.Ղազանչի-Սպիտակ ջրատարով, որի երկարությունը՝ $L=5.3$ կմ, տրամագիծը՝ $d=125$ մմ խողովակով, նյութը պողպատ, արտադրողականությունը՝ $Q=2-4$ լ/վրկ,

Համայնքի ջրամատակարարման համակարգի գործող ՕԿՁ-ն են Չախկալի-Սպիտակ ջրատարի ՕԿՁ $2X2000$ մ ^{3} և Չրաշեն-Սպիտակ ջրատարի ՕԿՁ $1X1000$ մ ^{3} , որոնց ընդհանուր ծավալը կազմում է 5000 մ ^{3} :

Ներկայումս քաղաք մուտք գործող ջրատարների ջրերի վարակագերծումը կատարվում է առանձին կառուցված քլորակայաններում: Սակայն համայնքի առանձին թաղամասերում ջրագծերի անորակության պատճառով անընդհատ վթարներ են տեղի ունենում, որի հետևանքով շատ հաճախ բնակիչներին ջուր չի մատակարարվում, կամ մատակարարված ջուրը չի համապատասխանում սանիտարական պահանջներին:

Բաժանորդների թիվը կազմում է 4244 տնտեսություն՝ ներառյալ տնտեսվարող սուբյեկտները:

Համայնքի կոյուղու ընդհանուր երկարությունը կազմում է 19 200մ: Սպիտակ համայնքի կոյուղագիծը կառուցված կոյուղու կոլեկտորների միջոցով, հեռացվում է մինչև Սայաթ-Նովա փողոցի վերջնամասը, որտեղ առանց մաքրման թափվում է <<Փամբակ>> գետի մեջ, կոյուղու մաքրման կայան չլինելու պատճառով: Գետի աղտոտվածությունը նվազեցնելու համար անհրաժեշտություն կա կառուցել կեղտաջրերի մաքրման կայան:

Այգեստան և Քըր-Քըրքորյան փողոցների մի հատվածում չկա կոյուղագծ: Սպիտակի համայնքի ավագանու 2016 մայիսի 20-ի թիվ 20-Ա և Սպիտակի համայնքի ղեկավարի 2016թվականի օգոստոսի 22-ի թիվ 222,թիվ 223,թիվ 224,թիվ 225 և թիվ 226 որոշումներով Սպիտակ համայնքի սեփականություն հանդիսացող հետևյալ գույքը նվիրատվությամբ փոխանցվել է <<Հայջրմուղկոյուղի>> ՓԲԸ-ին:

<<Հայջրմուղկոյուղի>> ՓԲԸ-ին նվիրատվությամբ փոխանցվող գույքը

հ/հ	Գույքի գումելու վայրը	Գույքի ծածկագիրը	Գույքի մակերեսը		Գույքի նպատակային նշանակությունը		Նողամասի գործառնկան նշանակությունը
			Հողամաս /հա/	Շինություն /քմ/	Հողամաս	Շինություն	
1	Չախկալի կապտաժներից Սպիտակ ջրատարի վրա	06-006-0188- 0039	0,064	33,1	Էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ էնթակառուցվ ածքների օբյեկտների	Մարիչ հոր	Կոմունալ օբյեկտների հողեր
2	Ղազանչի- Սպիտակ ջրատարի վրա	06-006-188- 0022	0,052	31,4	Էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ էնթակառուցվ ածքների օբյեկտների	Մարիչ հոր	Կոմունալ օբյեկտների հողեր
3	Գր.Լուսավորիչ թաղամաս 25	06-006-0188- 0040	0,3754	402,9 396,4	Էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ էնթակառուցվ ածքների օբյեկտների	ՕԿՁ	Կոմունալ օբյեկտների հողեր
4	Թորոսյան փողոց, թիվ 35	06-006-0503- 0034	0,3997	40,6 269,0 87,0	Էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ էնթակառուցվ ածքների օբյեկտների	Պահակատ ուն ՕԿՁ ջրավազան	Կոմունալ օբյեկտների հողեր
5	Ս.Ավետիսյան փողոց, թիվ 45	06-006- 0516-0006	0,4144	30,0 600,0 600,0	Էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունա լ էնթակառուցվ ածքների օբյեկտների	Պահակատ ուն ՕԿՁ ՕԿՁ	Կոմունալ օբյեկտների հողեր

Համակարգի կառույցները ամրողությամբ <<Հայջրմուղկոյուղի>> ՓԲԸ-ին նվիրատվությամբ փոխանցելու համար իրականացվում է գույքի ցանկի ճշտման աշխատանքներ:

Հիմնախնդիրներ և նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- <<Հայջրմուղկոյուղի>> ՓԲԸ-ի կողմից ներդրումային ծրագրերի իրականացում՝ նոր համակարգերի կառուցում այն թաղամասերում (մասնավորապես Բանավան, Այգեստան, Քըրք-Քըրքորյան, Սուրացան) որտեղ բացակայում են ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգեր :
- Զրատար խողովակների 70% փոխարինում նոր խողովակաշարերով:
- Չախկալի-Սպիտակ ջրատարի գլխամասում փլված մի քանի կապտաժների փոխարեն անհրաժեշտ է կառուցել նոր կապտաժներ:

- Շիրակամուտ-Սպիտակ, Զրաշեն-Սպիտակ ջրատարերի գլխամասում մաքրել ինքնարուխ խորքային հորերը ջրաքանակ ավելացնելու նպատակով:
- Ղազանչի-Սպիտակ ջրատարի գլխամասում կառուցել քլորակայանի շենք:
- Կապիտալ վերանորգման աշխատանքներ կատարել ներհամայնքային ջրագծերի և կոյուղագծերի որոշակի հատվածներում, որտեղ կորուստները և խցանումները մեծ քանակություն են կազմում:
- <<Վարպետաց>> թաղամասում խմելու ջրի վնասված խողափակների փոխարինում նորերով:
- Այգեստան թաղամասի և Քըրք-Քըրքորյան փողոցների կոյուղագծի կառուցում:
- Աշխատանքներ իրականացնել բնակչության խմելու ջրի շուրջօրյա մատակարարում ապահովելու ուղղությամբ:
- Խմելու ջրի որակի նկատմամբ ուժեղացնել վերահսկողությանը:

8.3. Էներգամատակարարում

Իրավիճակի գնահատում

Սպիտակ համայնքի էներգահամակարգը կառավարվում է «Հայաստանի Էլեկտրության կողմից» Առկա է 36 էլենթակայան: Ենթակայանների տրանսֆորմատորների ընդհանուր հզորությունը $2^{x}25$ ՄՎտ է: Բարձր լարման էլեկտրագծերի ընդհանուր երկարությունը կազմում է 60 500մ, իսկ ցածր լարմանը՝ 108 500մ: Հանրապետության էլեկտրահամակարգի հետ կապն իրականացվում է 110կվ միաշղթա բարձր լարման <<Արջուտ -1 և 2>> <<Սպիտակ-Ապարան>> բարձրավոլտ գծերով, որոնք անցնում են քաղաքի հեռանկարային սահմանով. Սպիտակ 110/35/10 կվ էնթակայանը սնող 110կվ բարձրավոլտ գծերի համար նախատեսվում է պաշտպանիչ գոտի՝ նորմատիվային պահանջներին համապատասխան: Քաղաքի բնակելի տների, արտադրական ձեռնարկութիւնների արտաքին լուսավորության պահանջները բավարարվում են վերը նշված գլխավոր իշեցնող ենթակայաններից: Գործող 6-10 կվ լարման 1 հատ բախչիչ կայանի և 6-10/0.4 կվ լարման 48 հատ իշեցնող ցանցային միատրանսֆորմատորային ենթակայանները /կ.տ.ե/ քաղաքի բնակչության, հասարակական և կենսապահովման օբյեկտների էլեկտրամատակարարումը վերականգնելու համար տեղադրվել են երկրաշարժից հետո ավերված ենթակայանների փոխարեն: Քաղաքի 6-10 կվ լարման մալուխային գծերի երկարությունը 18 կմ է, օդայինը՝ 35 կմ: Էլեկտրամատակարարման բնակիչ-բաժանորդների թիվը 5203 է, փաստացի մատակարարվում է 3794 բաժանորդի: Հանրային հատվածում կա 250 բաժանորդ:

Սպիտակ համայնքի փողոցների լուսավորության համակարգը 2016թ. դրությամբ

հ/ հ	Փողոցների անվանումը	Լուսատու ների քանակը	Տեսասյուն ների քանակ	Լուսավորության համակարգի անցկացման տարեթիվ	Լամպերի տիպը	Փողոցի լայն.(մ)	Սյան բարձր (մ)	Սյուների չեռավորություն (մ)	Փողոցների նշանակությունը

1	Ա.Ավետիսյան փողոց	45 29	74	2016թ. 1998թ.	Լուսադիոդային, Կոմպակտ ֆլուորեսցենտ	15	12 7-8	25-30	Մ-3 մայրուղի
2	Շահումյան փողոց	42	32	1998թ., մի հատվածը 2012թ-ին հիմնովին փոխարինվել է	Նատրիումային	12-15	8-14	25-30	տեղական նշանակության ճանապարհ
3	Ալ.Մանուկյան փողոց	15	15	2016թ.	Լուսադիոդային	15	12	25-30	տեղական նշանակության ճանապարհ
4	Թողոսյան փողոց	13	13	2010թ.	Կոմպակտ ֆլուորեսցենտ	12	8	25-30	տեղական նշանակության ճանապարհ
5	Մյասնիկյան փողոց	13	13	2000թ.	Կոմպակտ ֆլուորեսցենտ	7	8	25-30	տեղական նշանակության ճանապարհ
6	Ն.Աճեմյան փողոց	14	14	2000թ.	Կոմպակտ ֆլուորեսցենտ	10	8	25-30	տեղական նշանակության ճանապարհ
7	Ուգրեկական թաղամաս	20	20	2010թ.	Կոմպակտ ֆլուորեսցենտ	9	8	25-30	տեղական նշանակության ճանապարհ
8	Խոալական թաղամաս	11	11	2010թ.	Կոմպակտ ֆլուորեսցենտ	8	8	35-40	տեղական նշանակության ճանապարհ
9	Վարպետաց թաղամաս	120		2011թ.	Կոմպակտ ֆլուորեսցենտ	8-12	8	25-30	տեղական նշանակության ճանապարհ
10	Տեր-Սիմոնյան փողոց	41	41	2012թ.	Կոմպակտ ֆլուորեսցենտ	10	8	25-30	տեղական նշանակության ճանապարհ
11	Երևանյան խճուղի	163	163	2012թ.	Կոմպակտ ֆլուորեսցենտ	15	8	25-30	Մ-3 մայրուղի
12	Վանաձորի խճուղի	11	11	2012թ.	Կոմպակտ ֆլուորեսցենտ	12-15	8	25-30	Մ-3 մայրուղի
13	Սայաթ-Նովայի փողոց	17	17	2011թ.	Կոմպակտ ֆլուորեսցենտ	8	8	30-35	տեղական նշանակության ճանապարհ
14	Չարենցի փողոց	19	19	2012թ.	Կոմպակտ ֆլուորեսցենտ	10	8	25-30	տեղական նշանակության ճանապարհ
15	Քըրք-Քըրքորյան փողոց	26	26	2012-2016թ.	Կոմպակտ ֆլուորեսցենտ	10	8	30-35	տեղական նշանակության ճանապարհ
16	Թումանյան փողոց	15	15	2012թ.	Կոմպակտ ֆլուորեսցենտ	10	8	25-30	տեղական նշանակության ճանապարհ
17	Պանրազործ ներ փողոց	16	16	2012թ.	Կոմպակտ ֆլուորեսցենտ	10	8	25-30	տեղական նշանակության ճանապարհ
18	Շիրակի խճուղի	19	19	2012թ.	Կոմպակտ ֆլուորեսցենտ	8-10	8	30-35	տեղական նշանակության ճանապարհ

19	Ովյան փողոց	10	10	2011թ.	Կոմպակտ ֆլուտրեսցենտ	7	8	30-35	տեղական նշանակության ճանապարհ
20	Առափնյա փողոց	22	22	2010թ.	Կոմպակտ ֆլուտրեսցենտ	6-8	8	35-40	տեղական նշանակության ճանապարհ
21	Ուգրեկակա ն Կ-11 թաղամաս	11	11	2010թ.	Կոմպակտ ֆլուտրեսցենտ	6	8	35-40	տեղական նշանակության ճանապարհ
22	Ավտոնկայա ն	4	4	2016թ.	Կոմպակտ ֆլուտրեսցենտ	10-12	8	25-30	տեղական նշանակության ճանապարհ
23	Փյունիկ թաղամաս	29	29	2016թ.	Կոմպակտ ֆլուտրեսցենտ	8	8	25-30	տեղական նշանակության ճանապարհ
24	Ս.Ավետիսյ ան 5-րդ նրբանցք	24	24	2016թ.	Կոմպակտ ֆլուտրեսցենտ	6-8	7	25-30	տեղական նշանակության ճանապարհ
25	Եռանկյունի թաղամաս	9	9	2016թ.	Կոմպակտ ֆլուտրեսցենտ	8	8	25-30	տեղական նշանակության ճանապարհ

Հիմնախնդիրներ և նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Արտաքին լուսավորության ցանցի վերանորոգում, հիմնանորոգում և արդիականացում,
- Արտաքին լուսավորության ցանցի տեխնիկական վերազինում, Էներգոխնայողական լուսատուների և այլ ժամանակակից մեթոդների ներդրում,
- Էներգատար տեխնոլոգիաների կրածուում:
- «Վարպետաց» թաղամասի Էլ.սնուցումը իրականացվում է Լեռնանցք 35կվ էնթակայանից 10կվ քաղաք 1 օդային գծով, որի երկարությունը 20կմ է, այդ պատճառով շատ հաճախ հոսանքազրկվում են մի քանի թաղամասեր: Հուսալի էլեկտրամատակարարում իրականացնելու նպատակով, «Վարպետաց» թաղամասի նախագծում տեղ գտավ 2-րդ էլեկտրանուցման գծի կառուցումը Զրաշեն 35կվ էնթակայանից, սակայն աշխատանքները ներկայում անավարտ են: Անհրաժեշտություն կա դրանք ավարտին հասցնել ՀԷՑ-ի և քաղաքաշինության նախարարության հետ համագործակցությամբ:
- «Վարպետաց» թաղամասում կառուցված փողոցային լուսավորության համակարգը ավարտական ակտի, տեխպայմանների բացակայության պատճառով հանձված չէ համայնքին և չի շահագործվում: Միջոցներ ձեռնարկել շինկազմակերպության հետ համակարգը շահագործելու համար:

8.4. Գազամատակարարում

Իրավիճակի գնահատում

Սպիտակ համայնքի գազամատակարարումը իրականացվում է «Գազպրոմ Արմենիա» ընկերության կողմից «Սպիտակ» և «ԳԲԿ» ավտոմատ գազաբաշխիչ կայաններից, որոնց ընդհանուր հզորությունը 7600 ն.մ ժամ է. սնումն իրականացվում է Կրասնի մոստ-Վանաձոր-Գյումրի-Արմավիր 325մմ տրամագծով բարձր ճնշման գազատարից: Գոյություն ունի 1 միջին ճնշման 89 716մ երկարությամբ և 1 ցածր ճնշման 151 մ երկարությամբ գազատարեր:

2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ Սպիտակում գազաֆիկացված են 3752 բնակարաններ և առանձնատներ:

Հիմնախնդիր

Գազի գիծը հասցված է Հարավ Արևմտյան թաղամաս, սակայն բնակիչները դեռևս չեն օգտվում գազից: Թաղամասի բնակարները գազաֆիկացնելու համար բնակիչները չեն կարողանում կատարել անհրաժեշտ ներդրումներ՝ սոցիալական վիճակից ելնելով(թաղամասում բնակավում են հիմնականում փախստական ընտանիքներ): Խնդիրը հնարավոր է կարգավորել հովանավորների օգնությամբ:

8.5. Աղբահանություն և սանիտարական մաքրում

Իրավիճակի գնահատում

Սպիտակ համայնքի սանիտարական մաքրման ենթակա փողոցների, հրապարակների, կամուրջների, մայթերի և այլ կառույցների ընդհանուր մակերեսը կազմում է 4657,91 հազ. քմ: Համայնքում աղբահանության, սանիտարական և ձմեռային մաքրման աշխատանքներն իրականացվում է մրցույթով ընտրված կազմակերպության կողմից: Աղբահանությունը կատարվում է շուրջ 166 բազմաբնակարան շենքերից և շուրջ 3084 մասնավոր տնտեսություններից: Սպիտակ համայնքի փողոցների, մայթերի, հրապարակի, սանիտարական մաքրման աշխատանքներն իրականացվում է հիմնականում հավաքարարների՝ ձեռքով ավելու միջոցով:

Զյան մաքրման աշխատանքներում ներգրավվում է տեխնիկա: Սպիտակ համայնքի վարչական տարածքում տեղադրված է թվով 356 մեծ և 50 փոքր աղբաման::

Հիմնախնդիրներ և նախատեվող ծրագրային միջոցառումներ

- Շահագործվող հատուկ նշանակության մեքենա-մեխանիզմի ֆիզիկական մաշվածություն և անբավարար քանակ:
- Աղբահանության վճար վճարողների հաշվառման բազայի ճշտում, հաշվառման ավտոմատ համակարգի ներդրման անհրաժեշտություն:
- Աղբահանության վճարների գանձման 2012-2016թթ. պարտքերի առկայություն:
- Համայնքի չնախատեսված տարբեր հատվածներում աղբաթափության առկայություն:
- Համայնքում կենցաղային աղբի տեսակավորման անհրաժեշտություն:
- Համայնքային աղբավայրի գրունտային ձանապարհի վերանորոգում և աղբավայրի տարածքի ցանկապատում:
- Աղբավայր մտնող մեքենաների նկատմամբ վերահսկողության իրականացում, դրանց հաշվառում:
- Աղբամանների թվի ավելացում 250-ով, վերանորոգման ենթակա աղբամանների(100) վերանորոգում:

8.6. Համայնքի հողային ֆոնդ

Իրավիճակի գնահատում

Սպիտակ համայնքի տարածքը 2016 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ 6066.75 հեկտար է. այդ թվում՝ համայնքային սեփականության հողերը կազմում են 5052.83 հա, պետական սեփականության հողերը՝ 453.99 հա, քաղաքացիներինը՝ 477.65 հա և իրավաբանական անձանց սեփականությանը՝ 82.29 հա:

105.23 հեկտարից ավել հողեր տարբեր ժամանակներում հատկացվել են համայնքի բնակիչներին, սակայն փաստաթղթեր չեն պահպանվել և ներկայումս առանց իրավաբանական ձևակերպման օգտագործվում են նրանց կողմից:

- ՀՀ կառավարության 10.05.2012թ. թիվ 595 որոշմամբ «Վարպետաց» թաղամասի տարածքը առանձնացվել է որպես քաղաքաշինական գործունեության հատուկ կարգավորման օբյեկտ: Թաղամասում կառուցվել են միայն բնակելի տներ և մնացած մասով ծրագիրը չի իրականացել:
- <<Վարպետաց>> թաղամասի բնակելի տները միայն զբաղեցրած հողամասերով են ստացել իրավունքի պետական գրանցում և փոխանցվել կամ փոխանցվում է (գործընթացը շարունակվում է) բնակիչներին, իսկ տնամերձ հողամասերը մնացել են պետական սեփականություն, սակայն օգտագործվում են բնակիչների կողմից առանց իրավական ձևակերպման:

Հիմնախնդիրներ և նախատեվող ծրագրային միջոցառումներ

- Առանց իրավաբանական ձևակերպման բնակիչների կողմից օգտագործվող հողամասերի հաշվառում, իրավական ձևակերպում:
- ՀՀ ԿԱ ԱԳԿՊԿ հետ հողային ֆոնդի հաշվառման տվյալների ճշգրտում:
- Զետագա քաղաքաշինական գործունեություն իրականացնելու նպատակով <<Վարպետաց>> թաղամասում փոխել տարածքի կարգավիճակը:
- Առանձնացնել, չափագրել տնամերձ հողամասերը և դրանց նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցման հարցը լուծել պետական աջակցությամբ:

8.7 Բնության և շրջակա բնական միջավայրի պահպանություն

Իրավիճակի գնահատում

Համայնքի կոյուղին առանց մաքրման թափվում է Փամբակ գետի մեջ և աղտոտում այն, ուստի անհրաժեշտություն կա կեղտաջրերի մաքրման կայանի կառուցման: Սպիտակ համայնքի ջրահեռացման համակարգերը քայլայվել են և ի հայտ են եկել բնականոն հոսքերի խափանման երևույթներ:

Համայնքի բոլոր կանաչ զանգվածների և ծառատնկված վայրերի ընդհանուր մակերեսը կազմում 330.61 հա: Յուրաքանչյուր տարի ստեղծվում են ծաղկանցներ, էտվում և ձևավորվում են 370 ծառեր, կազմակերպվում է ծառատունկ, իրականացվում է կանաչապատ տարածքների սպասրկման այլ աշխատանքներ:

Սպիտակ համայնքը 2014թվականի մայիսին միացել է Եվրամիության Քաղաքապետերի դաշնագրին պաշտոնապես հանձն առնելով քաղաքում բարձրացնել էներգիայի արդյունավետությունը և վերականգնվող էներգիայի աղբյուրների օգտագործումը: Դաշնագրին միանալուց հետո կազմվել և համայնքի ավագանու կողմից հաստատվել է Սպիտակ քաղաքի կայուն էներգիայի զարգացման գործողության ծրագիրը, որը 2015 թվականի ապրիլի 10-ին ընդունվել է Եվրոպական հանձնաժողովի կողմից: Դաշնագրին միանալուց հետո կարծ ժամանակահատվածում մշակվել և այսօր քաղաքում իրականացվում են մի շարք ծրագրեր:

Այդ ծրագրերի շրջանակներում նախատեսվում է փոխարինել քաղաքում տեղադրված փողոցային լուսավորության մոտ 200 կոմպակտ ֆլուրիստիկ էլեկտրական 90Վտ հղորությամբ լամպերը 60Վտ հղորությամբ լուսադիոդային լամպերով: Բացի էներգասպառման նվազումից միջոցառումը պետք է նպաստի փողոցային լուսավորության որակի բարելավմանը՝ նոր լամպերի լուսային անրադարձի

արդյունավետության հաշվին: Տարեկան ակնկալվում է ստանալ մոտ 4.38մվտժ Էներգասպառման կրծատում:

Նախատեսվում է նաև փոխարինել քաղաքում տեղադրված փողոցային լուսավորության բոլոր 263 բարձր ճնշման նատրիումային 250վտ լամպերը 80վտ հզորությամբ լուսադիոդային լամպերով: Բացի Էներգասպառման նվազումից միջոցառումը պետք է նպաստի փողոցային լուսավորության որակի բարելավմանը՝ նոր լամպերի լուսային անրադարձի արդյունավետության հաշվին: Տարեկան ակնկալվում է ստանալ մոտ 39.35մվտժ Էներգասպառման կրծատում:

Էներգախնայողության, Էներգիայի արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված նոր ծրագրերը հնարավորություն կնձեռնեն, դաշնագրի պահանջի համաձայն, մինչև 2020 թվականը նվազենել CO₂ արտանետումները շուրջ 20%-ով՝ օգտագործելով վերականգնելի Էներգիան որպես լրացուցիչ Էներգիա, ինչը նաև կհանդիսանա կայուն գարզացման օրինակ՝ պահպանելով շրջակա միջավայրը:

Հիմնախնդիրներ և նախատեսվող ծրագրային միջոցառումներ

- Շրջակա բնական միջավայրի տարրերի (օդ, ջուր, հող) աղտոտվածության նվազեցմանն ուղղված մեխանիզմների և միջոցառումների մշակում և իրականացում:
- Քայլայված ջրահեռացման համակարգերի վերանորոգում:
- Նոր կանաչ տարածքների հիմնման և պահպանման միջոցառումների իրականացում:
- Համայնքային աղբավայրի գրունտային ձանապարհի վերանորոգում և աղբավայրի տարածքի ցանկապատում:
- Համայնքում կանաչ գոտիների ընդլայնում, նոր ծառերի տնկում, զազոնների մշակում, ծաղկապատում, թփապատում:
- Գետի ափամերձ տարածքներում սանհտարական մաքրման՝ աղբակույտերի վերացման և աղբահանության աշխատանքների կազմակերպում:

8.8. Տրանսպորտ

Իրավիճակի գնահատում

Սպիտակ համայնքը գտնվում է տրանսպորտային ցանցով առավել ապահովված գոտում: Սպիտակ համայնքի վարչական տարածքով են անցնում Վրաստանի, Ռուսաստանի /Երևան- Գյումրի-Սպիտակ-Վանաձոր-Մուկովա/ և Թուրքիայի հետ կապող երկաթուղիները,

U-3 «Մարգարա-Վանաձոր-Տաշիր-

Վրաստանի սահման» և U-7 <<U-3- Սպիտակ-Գյումրի-Թուրքիայի սահման>> միջպետական նշանակության ավտոճանապարհները: Սպիտակ համայնքը շրջակա բնակավայրերի հետ կապված է տեղական նշանակության ձանապարհներով:

Համայնքում գոյություն ունի 3 ավտոմոբիլային միարոիչը և 1 երկաթուղային միարոիչը 6 x 22 չափերի բավարար տեխնիկական վիճակի կամուրջներ:

Համայնքում 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ գրանցված է 5057 անձնական և 1789 արտադրական ձեռնարկությունների ավտոմոբիլ: Սպիտակ համայնքում գործում են թվով 6 միկրովատորուսային երթուղիներ և հասարակական տրանսպորտի սպասարկման 7 կանգառներ:

Նշված երթուղիները պայմանագրային հիմունքներով սպասարկում են երթուղիների սպասարկման իրավունքի հատկացման համար անցկացված մրցույթներում հաղթող ճանաչված 2 մասնավոր կազմակերպություններ:

Ներհամայնքային գրունտային փողոցներում պարբերաբար իրականացվում են նորոգման աշխատանքներ:

Ներհամայնքային ասֆալտապատ փողոցների և ճանապարհների մակերեսը, դրանց վիճակը.

Փողոցի անվանումը	Մակերեսը քմ	Ընդհանուր վիճակը	Նորոգման/վերականգնման/ փոխարինման կափ
Իսալական թաղամաս	10 800	բավարար	300քմ ենթակա է փոսային նորոգման
Չարենցի փողոց	10 160	բավարար	900քմ ենթակա է փոսային նորոգման
Շահումյան փողոց	14 400	վատ	6480քմ ենթակա է հիմնանորոգման,
Թորոսյան փողոց	5 730	վատ	5730քմ ենթակա է հիմնանորոգման,
Կենտրոն 1 թաղամաս	300	բավարար	300քմ ենթակա է փոսային նորոգման,
Ալ. Մանուկյան 1-ին նրբանցք	3 920	բավարար	100քմ ենթակա է փոսային նորոգման,
Ս.Ավետիսյան հրապարակ	800	վատ	800քմ ենթակա է հիմնանորոգման,
Թումանյան փողոց	14 400	վատ	10 000քմ ենթակա է հիմնանորոգման, 450քմ ենթակա է փոսային նորոգման
Այգեստան թաղամաս	12 000	վատ	12 000քմ ենթակա է հիմնանորոգման
Մյասնիկյան փողոց	2 100	բավարար	100քմ ենթակա է փոսային նորոգման
Սայաթ-Նովա փողոց	4 200	վատ	3300քմ ենթակա է հիմնանորոգման
Շիրակի խճուղի	5 600	բավարար	800քմ ենթակա է փոսային նորոգման
Քըրք-Քըրքորյան փողոց	6 600	վատ	6 600քմ ենթակա է հիմնանորոգման
Առափնյա փողոց	5 000	վատ	2 800քմ ենթակա է փոսային նորոգման

Ներհամայնքային գրունտային փողոցների վիճակը.

Հ/հ	Փողոցի անվանումը	Մակերեսը /քմ/	Վիճակը
1	Շվեցարական	10 200	վատ
2	Գրիգոր Լուսավորիչ	10 000	վատ
3	Ուզբեզական Կ-5	1 800	վատ
	Ուզբեզական Կ-11	4 700	վատ
5	Էստոնական	3 500	վատ
6	Տաշիր	6 600	
7	Խնկոյան (Խնկոյանից Այգեստան տանող հատվածը)	1 400	վատ
8	Այգեստան-2(4-րդ դպրոցի հարևանությամբ հատվածը)	875	վատ
9	Այգեստան-1	6 240	վատ
10	Այգեստան- 2(սպորտդպրոց տանող հատվածը)	2 700	վատ
11	Պանրազործներ	4 600	վատ
12	Քրք Քրքորյան	8 000	վատ
13	Մուրացան	6 000	վատ
14	Առափնյա	6 120	վատ
15	Սայաթ-Նովա	4 080	վատ
16	Սուրեն Ավետիսյան (նրբանցքներ)	5 100	վատ
17	Շահումյան (նրբանցքներ)	1 000	վատ
18	Փյունիկ	3 000	վատ

Ընդամենը 85 915 քմ գրունտային ձանապարհի վերանորոգում՝ հողային պաստառի հարթեցում ավտոգրեյդերով:

Փողոցների երթևեկությունը ներկայումս լուսակիրների միջոցով չի կարգավորվում, որը դժվարություններ է առաջացրել անվտանգ երթևեկության համար:

Հիմնախնդիրներ և նախատեվող ծրագրային միջոցառումներ

- Հասարակական տրանսպորտի կանգառների բարեկարգում:
- Հասարակական տրանսպորտի հարմարեցում՝ հաշվանդամների սպասարկմանը:
- Սպիտակ համայնքի 2 950քմ ընդհանուր մակերեսով փողոցների փոսային նորոգում և 44 910քմ ընդհանուր մակերեսով փողոցների հիմնանորոգում:
- Հասարակական տրանսպորտի 2 նոր կանգառների կառուցում (Գերմանական թաղամաս, Օղկայան թաղամաս):
- Փողոցների երթևեկությունը կարգավորելու նպատակով կարգավորող նշանների թարմացում, լուսակիրների տեղադրում, փողոցների գծանշումների վերականգնում և թարմացում:

8.9.Հանգստի գոտիներ, զբոսայգիներ, խաղահրապարակներ, բակային տարածքներ

Իրավիճակի գնահատում

Սպիտակ համայնքն.ունի 1 զբոսայգի, 14 խաղահրապարակ, 1 հանգստի գոտի 1 մերձակա անտառային գոտի, բազմաբնակարան բնակելի շենքերի բակային տարածքներ:

Մերձակա անտառային գոտին գտնվում է լավ վիճակում:

Զբոսայգում վերանորոգման աշխատանքներ իրականացվել են 1990-ական թվականներին: Արհեստական լճի հատակը քայրայված է, կարուսելները սովորական ժամանակաշրջանից են, ներկայուս դրանք շահագործման համար պիտանի չեն: Առանձին մասերում վնասված է նաև Հայրենական Մեծ պատերազմի զոհերի հիշատակին կառուցված հուշարձանը:

Որոշ բազմաբնակարան բնակելի շենքերի բակային տարածքներ գտնվում են անբարեկարգ վիճակում:

Հիմնախնդիրներ և նախատեվող ծրագրային միջոցառումներ

- Զբոսայգու հուշարձանի վերանորոգում, աստիճանների հարթակների ասֆալտապատում:
- Նոր կարուսելների ձեռք բերում, տեղադրում:
- Զբոսայգու տարածքի ընդհանուր բարեկարգում, կանաչապատում:
- Քաղաքային զբոսայգու լճամերձ տարածքում մարզասարքերի տեղադրում:
- Խաղահրապարակների նորոգում, նորերի տեղադրում:
- Մերձակա անտառային գոտու պահպանում, խնամք և վերարտադրություն :
- 8 000քմ բազմաբնակարան բնակելի շենքերի բակային տարածքների հիմնանորոգում:

8.10. Աղետների ռիսկի կառավարում

Իրավիճակի գնահատում

Վերջին տասնամյակների ընթացքում զգալիորեն ավելացել է բնական աղետների հաճախականությունը և դրանց ռողեկցող մարդկային և նյութական կորուստների չափը:

Համայնքի կայուն զարգացման համար աղետների ռիսկերի գնահատումը և արդյունավետ կառավարումը կարևորագույն նախապայման է:

Սպիտակ համայնքը գտնվում է սեյսմիկ ակտիվ գոտում, ուստի երկրաշարժերը մեծ վտանգ են ներկայացնում համայնքին: Կիմայի հետ կապված աղետները երաշտները և հեղեղումները նույնպես զգալի վնաս են հասցնում համայնքի տնտեսությանը: Համայնքը կարիք ունի ռիսկի կառավարման տեղեկատվության հավաքագրման և օգտագործման համակարգի, աղետների ռիսկի կենտրոնացված տվյալների բազայի և ռիսկի քարտեզավորման համակարգերի: Անհրաժեշտություն կա տեղական մակարդակով սկսել աղետների ռիսկի կառավարման (ԱՌԿ) շրջանակներում խոցելիության և կարողությունների գնահատման (ԽԿԳ), ինչպես նաև դրա իրականացման գործընթաց:

Հիմնախնդիրներ և նախատեվող ծրագրային միջոցառումներ

- ՀՀ կառավարության 25.10.2012թվականի թիվ 1351-Ն որոշման համաձայն սեյսմիկ ռիսկի գնահատման քարտեզի ձեռքբերում:
- Բնակչության իրազեկում:
-

9. ԳՅՈՒՂԱՏԱՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում զարգացած է գյուղատնտեսության հետևյալ ճյուղերը՝ դաշտավարություն, անասնապահություն, այգեգործություն և այլն:

Համայնքի ոռոգելի գյուղատնտեսական նշանակության հողատարածքների ընդհանուր մակերեսը կազմում է 213 հա, առկա է 9 գյուղատնտեսական տեխնիկա: Համայնքում խոշոր և մանր եղջերավոր անասունների թիվը 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կազմում է 1920 խոշոր և 253 մանր, խոզեր 196, թռչուններ 181661 թև, որից 180000-ը Սպիտակի թռչնաֆարիկայում, մեղվարնտանիքներ 752 հատ: Գյուղատնտեսական մթերքներից համայնքում արտադրվում է կաթ, պանիր, միս, թոչնի միս, ձու, մեղր:

Հիմնախնդիրներ և նախատեվող ծրագրային միջոցառումներ

- Գյուղատնտեսական նշանակության հողամասերի հողատեսքերի ձգրտում և քարտեզի ձեռք բերում:
- Ոռոգման ցանցի վերանորոգում:
- Կենդանիների հաշվառման և համարակալման համակարգի ներդրում:

**10. ՍՊԻՏԱԿ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ, ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԻ, ՀԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ,
ՎՏԱՆԳՆԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ**

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Համայնքի աշխարհագրական դիրքը (Մ3, Մ7 միջպետական նշանակության ավտոմայրուղիները, Երկաթգիծ առկայությունը),
- Համայնքի զազաֆիկացվածության աստիճանը,
- Հեռախոսակապի և հեռուստակայա նի, ինտերնետ կապի առկայությունը,
- Առևտրի և սպասարկման հիմնական օբյեկտների առկայությունը,
- Խմելու ջրի ներհամայնքային համակարգի առկայությունը Քաղաքի տարածքով հոսող Չիշխան գետի առկայությունը,
- Լավ կազմակերպված վարչակազմ՝ ներդրողներին օգնելու և ուղղորդելու համար,
- Բարձրագույն կրթությամբ մասնագետների առկայությունը,
- Առողջապահական և կրթական հաստատությունների բավարար քանակ, բնագավառներում որակյալ կադրերի առկայություն,
- Արտադրոցական հաստատությունների առկայություն,
- հայ առաքելական եկեղեցու առկայություն,
- բնակչության վստահությունը ՏԻՄ- երի նկատմամբ,
- Բարենպաստ բնակլիմայական պայմաններ,
- Մատչելի աշխատուժի առկայություն,
- Գյուղատնտեսական նշանակության հողերի առկայություն:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Ներհամայնքային ձանապարհների, փողոցների վատ վիճակը,
- Համայնքում բնակելի տների, հասարակական և արտադրական կիսակառույցների առկայություն,
- Գործազրկության բարձր մակարդակ,
- Սոցիալապես անապահով ընտանիքների առկայություն,
- Անօթևան բնակարանի կարիքավոր ընտանիքների առկայություն,
- Այգեստան թաղամասում և Քըր-Քըրքորյան փողոցի ջրահեռացման համակարգերի/կոյուղագծերի/ բացակայություն,
- Ոռոգման ներհամայնքային համակարգի ոչ բավարար վիճակը,
- Գյուղատնտեսական մթերքների վերամշակման կառույցների բացակայությունը,
- Մարզադաշտի բացակայությունը,
- Ֆինանսական ռեսուրսների սակավությունը,
- ՆՈՒՀ-ի անբավարար քանակը,
- Բնակչության ժամանցային վայրերի բացակայություն,
- Երիտասարդների և մտավորականության արտահոսքի բարձր մակարդակ,
- Սեյսմիկ վտանգի և սողանքների առկայություն,
- Անվճարունակ բնակչություն,
- Հյուրանոցային տնտեսության օբյեկտների բացակայություն,
- Սննդի որակյալ օբյեկտների բացակայություն:

**ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲԱՐԵՆՊԱՍ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ
ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**

- Ապահովել համայնքի բնակիչների, քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածի կազմակերպությունների, ոչ ֆորմալ խմբերի լիարժեք և ժամանակին մասնակցությունն ու ներգործությունը համայնքային քաղաքականությունների մշակման և որոշումների կայացման գործընթացներում՝ երաշխավորելով հանրային տեղեկատվության լիակատար թափանցիկությունն ու մատչելիությունը,
- Տեղեկատվական համակարգերի և ցանցերի զարգացում,
- Համայնքի տնտեսական կյանքի աշխատացում,
- Արդյունաբերության, տրանսպորտի և այլ ճյուղերի զարգացման միտումներ,
- Տեղական ինքնակառավարման գործող համակարգը թույլ է տալիս անընդհատ վերանայել ու կատարելագործել աշխատակազմի և նրա ենթակայության կազմակերպությունների կառուցվածքը, աշխատակիցների թվաքանակը, կաղըերի ընտրությունը,
- Տեղական ինքնակառավարման մասին ՀՀ օրենքով ընդլայնվել են ՏԻՄ-երի լիազորությունները, գործառույթները ըստ բնագավառների
- Համայնքի ղեկավարը և ավագանին վայելում են բնակչության մեծամասնության վստահությունը

**ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՎՏԱՆԳ ՄՊԱՌՆԱՑՈՂ
ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ**

- Համայնքից բնակչության տարեցտարի շարունակական շարունակվող արտազայլթը՝ իր բոլոր բացասական հետևանքներով,
- Բնակչության ծերացումը,
- Ծամայնքում գործազուրկների բարձր տոկոսը,
- Համայնքի տարածքում մեծ թվով ձեռնարկությունների չգործելը
- Սեյսմիկ վտանգի առկայությունը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ

Հ/հ	Ցուցանիշներ	Չափի միավոր	2015թ. փաստ	2016թ. կանխ.	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Համայնքի վարչական տարածքը	հա	6066,75	6066,75	6066,75	6066,75	6066,75	6066,75
2.	Բնակչության թիվը	հազ. մ.	16634	17064	17217	17230	17235	17240
3.	Բնակելի շենքերի ընդհանուր թիվը՝ ըստ կառավարման ձևերի (համայնք, համատիրություն, լիազորագրային, հավատարմագրային)	շենք		255	255	255	255	255
	ընդհանուր մակերեսը՝ ըստ կառավարման ձևերի	հազ.քմ	174,932	174,932	174,932	174,932	174,932	174,932
	բնակարանների թիվը՝ ըստ կառավարման ձևերի	բնակար.	1356	1356	1356	1356	1356	1356
	Անհատական բնակելի տների թիվը	տուն	1210	1210	1214	1219	1223	1225
	Անհատական բնակելի տների մակերեսը	հազ.քմ	102,576	102,576	103,176	103,926	104,526	104,826
4.	Վրարային շենքերի թիվը	շենք	-	-	-	-	-	-
	Վրարային տների թիվը	տուն	170	170	167	165	152	148
5.	Վերելակային տնտեսություն		-	-	-	-	-	-
	Վերելակով շենքերի թիվը	շենք	-	-	-	-	-	-
	Վերելակների ընդհանուր թիվը	վերել.	-	-	-	-	-	-
	Գործող վերելակների թիվը	- // -	-	-	-	-	-	-
6.	Ավտոտնակների թիվը	հատ	938	942	963	982	997	1020
7.	Համատիրությունների թիվը	հատ	-	-	-	-	-	-
8.	Արտադրական օբյեկտների գրաղեցրած հողատարածքը	քմ	136,90	136,82	136,82	136,82	136,82	136,2
9.	Տեղակոխվող աղբի քանակը	տոննա	11397	11397	11397	11397	11397	11397
	Աղբավայրի առկայությունը և գրաղեցրած տարածքը	հազ.քմ	39000	39000	39000	39000	39000	39000
10.	Սանհիտարական մաքրման և աղբահանության մեքնայական պարկի մեքնա-մեխանիզմների քանակը	միավոր	1	1	2	2	2	2
11.	Սանհիտարական մաքրման տարածքը	հա	465,791	465,791	465,791	465,791	465,791	465,791
12.	Մեքնայական պարկի տեխնիկական պատրաստականության օգտակար գործողության գործակիցը	գոր-ծակից	-	-	-	-	-	-
13.	Ոռոգման ցանցի երկարությունը	կմ	32,634	32,634	32,634	32,634	32,634	32,634
14.	Ոռոգելի տարածքի մակերեսը	հա	213	213	213	213	213	213

15.	Մեկ բնակչին ընկնող կանաչ տարածքը	քմ	193,75	198,63	201,2	201,89	202,5	203
16.	Ներհամայնքային փողոցների և ձանապարհների երկարությունը	կմ	60,1	60,1	60,1	60,1	60,1	60,1
17.	Ներհամայնքային փողոցների և ձանապարհների մակերեսը	հազ.քմ	60,700	60,700	60,700	60,700	60,700	60,700
18.	Առևտուրի և ծառայությունների օբյեկտների թիվը, այդ թվում՝ առևտուրի օբյեկտներ	հատ	166	167	170	170	170	170
	Տննավաճառներ և սուպերմարկետներ		148	148	151	151	151	151
	Հանրային սննդի օբյեկտներ		1	1	1	1	1	1
	Հաղատներ, զվարձանքի, շահու մով խառ.օք.		6	6	6	6	6	6
	Քենցինի լիցքավորման կետեր		5	5	5	5	5	5
	Գազի լիցքավորման կետեր		5	5	5	5	5	5
19.	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի մակերեսը	հա	5055,98	5052,83	5051,83	5050,83	5049,83	5048,83
20.	Պետական պահուստային հողերի մակերեսը	հա	454,20	453,99	453,99	453,99	453,99	453,99
	Պահուստային հողերի օգու. մակարդակը	%	-	-	-	-	-	-
21.	Բնակարանի կարիքավոր ընտանիք. թիվը	ընտ.	850	800	800	800	800	800
	Վախսստական ընտանիքներ	- // -	2	2	-	-	-	-
	Բնական աղետից տուժած ընտանիքներ	- // -	-	-	-	-	-	-
	Մեխիսածին աղետից տուժած ընտանիքներ	- // -	2	2	-	-	-	-
	Բնակարանային պայմանների բարեկալման կարիքավոր ընտանիքներ	- // -	518	464	464	464	464	464
22.	Նախադպրոցական հիմնարկների թիվը	հատ	2	2	2	2	2	2
	Գրադեյրած հողատարածքը	հազ.քմ	2700	2700	12700	12700	12700	12700
	Չենքերի տարածքը	քմ	2198,9	2198,9	2700	2700	2700	2700
	Երեխաների թիվը	մարդ	240	240	320	320	320	320
	Խմբերի թիվը	խումբ	8	8	11	11	11	11
23.	Հանրակրթական դպրոցների թիվը	հատ	8	8	8	8	8	8
	Աշակերտների թիվը	մարդ	1704	1708	1710	1720	1730	1732
24.	Երաժշտական դպրոցների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1
	Սովորողների թիվը	մարդ	121	121	136	136	136	140
	Բաժինների թիվը	բաժին	4	5	5	5	5	5
	Խմբերի թիվը	խումբ	7	7	7	7	7	7
25.	Մարզադպրոցների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	
	Երեխաների թիվը	մարդ	137	137	177	197	197	197
	Մարզաձևերի թիվը	հատ	6	7	8	9	9	9
	Խմբերի թիվը	խումբ	13	14	15	16	16	16
26.	Արտադպրոցական հիմնարկների թիվը /գեղարվեստի դպրոց/	հատ	1	1	1	1	1	1
	Երեխաների թիվը	մարդ	60	60	70	70	70	70
	Խմբերի թիվը	խումբ	8	8	9	9	9	9

27.	Մշակութային հիմնարկների թիվը /մշակույթի տուն/	հաստ	1	1	1	1	1	1
	Երեխաների թիվը	մարդ	37	32	65	65	65	65
	Խմբերի թիվը	խումբ	3	3	5	5	5	5
28.	Հիվանդանոցների թիվը	հաստ	1	1	1	1	1	1
	Մահճակալների թիվը	հաստ	60	60	60	60	60	60
29.	Պոլիկլինիկա-ամբողջառիաների թիվը	հաստ	1	1	1	1	1	1
	այցելուների թիվը	մարդ	300 /մեկ հերթափո խում/	300 /մեկ հերթափ ոխում/	300 /մեկ հերթափ ոխում/	300 /մեկ հերթափ ոխում/	300 /մեկ հերթափ ոխում/	300 /մեկ հերթափ ոխում/
30	Սոցիալապես խոցելի.	ընտ.	1945	1997	1978	1963	1955	1947
31	Կենսաթոշակառուների	մարդ	3220	3224	3236	3258	3273	3284
32	Հաշմանդամների թիվը	մարդ	1865	1870	1880	1880	1884	1889
33	Պատերազմի և աշխ.	մարդ	272	270	275	281	288	293
34	Գործազուրկների թիվը	մարդ	808	800	795	779	766	760
35	Փախստականների թիվը	ընտանիք	2	2	-	-	-	-
36	Ընտանեկան նպաստ ստացող	ընտ.	1947	2070	2084	2100	2150	2200
37	Համայնքի գերեզմանատների զբաղեցրած տարածքների	քմ	197321	197900	198500	199100	199700	200300
38	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող	հազ. դրամ	23.1	23.48	20.86	21.55	21.8	22.6
39	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող	հազ. դրամ	23.05	23.48	20.86	21.55	21.8	22.6
40	Սեփական եկամուտների տեսակարար կշիռը համայնքի բյուջեի	%	31.46	33.31	33.94	32.9	33.2	34.05
41	Կապիտալ ծախսերի տեսակարար կշիռը բյուջեի	%	13.9	8.73	6.8	7.03	7.13	7.41
42	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը	%	102.07					
43	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը ճշոված	%	102.07					
44	Համայնքի բյուջեի ծախսերի փաստացի կատարումը հաստատված	%	89.22					
45	Համայնքի բյուջեի ծախսերի փաստացի կատարումը	%	89.22					
46	Համայնքի աշխատողների աշխատանքի վարձատրության ծախսերի	%	4.3	5.1	4.5	4.6	4.7	4.9
47	Այլ ոչ ֆինանսական							
48	Այլ ֆինանսական ցուցանիշներ							

Համայնքի ոլորտային ծրագիր

Ոլորտային ծրագրերի ամփոփագիր

(Ոլորտիանվանումը)

Սպիտակի համայնքի ֆինանսական միջոցների 2017-2020 թթ-ի կանխատեսում
(Ծրագրիանվանումը)

ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶԻ ՍՊԻՏԱԿԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՊԵՏԱՐԱՆ

(Ծրագիրը ներկայացնող կազմակերպությունը, ստորաբաժանումը կամ խումբը)
Ծրագրի ընդհանուր արժեքը

1685618,8հազ.դրամ

Ծրագրի հիմնավորումը-2017-2020 թվականների բյուջետային քառամյա ծրագրերն իրականացնելիս որոշակի ռեսուրսներներ դնելու դեպքում արդյունքների ձեռք բերումը, միաժամանակ արմատավորելով նոր որակի և մակարդակի կառավարում, ձևավորելով ներդրված ռեսուրսների և ստացված արդյունքների միջև ինտեգրացված կապ ապահովելով բյուջետային քառամյա ծրագրի միջոցառումների ու գործողությունների կատարման թափանցիկությունն ու վերահսկման արդյունավետ մեխանիզմը:

Ծրագրի նպատակները թյուջետավարման գործընթացը հնարավորություն է տալիս համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրի (ՀԶՔԾ) հիման վրա պլանավորել համայնքի առկա ֆինանսական միջոցները, դրանք օգտագործել խնայողաբար, արդյունավետ և հրապարակային:

Կարևորելով մասնակցային գործընթացները տեղական ինքնակառավարման համակարգում՝ բյուջետավարման այս ձևաչափով ամրագրվում է հաշվետվողականությունը, շարունակականությունը ծրագրերի և խնդիրների կատարման առաջնահերթությունների հստակ սահմանումը, բյուջետավարման գործառույթների հստակ վերաբաշխումը, չափելիությունը:

Ծրագրի խնդիրները. Բյուջետային քառամյա ծրագիրը, լինելով համայնքի եկամուտների ձևավորման ու ծախսերի կատարման տարեկան ֆինանսական ծրագիր, ուղղված է ՏԻՄ-երի օրենքով վերապահված լիազորությունների շրջանակներում համայնքային ծրագրերի իրականացմանը:

Ծրագրի իրականացման ժամանակացույցը

Հ/ հ	Ծրագրի իրականացման քայլերը /գործողությունները	Ամիսներ											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2.	Տնտեսական հարաբերություններ	X	X	X	4	5	6	7	8	9	X	X	X
3.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ ծառայություն	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
5.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
6.	Կրթություն	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
7.	Սոցիալական պաշտպանություն	X	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Ծրագրի բյուջեն

ա/ ծրագրի եկամուտները հազ. դրամ

Հ/ հ	Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2017	2018	2019	2020	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԸ	389613,3	430 028,5	426 128,5	439 848,5	1 685 618,8
1.	Համայնքի բյուջեի սեփական մուտքեր	136250,0	170 800,0	162 900,0	163 620,0	633 570,0
	- Վարչական բյուջե	100 550,0	127 100,0	128 200,0	129 600,0	485 450,0
	- Ֆոնդային բյուջե	35 700,0	43 700,0	34 700,0	34 020,0	148 120,0
2.	Արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	0	0	0	0	0
	- Այլ պետությունների համայնքներից	0	0	0	0	0
	- Միջազգային կազմակերպություններից	0	0	0	0	0
3.	Ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	253 363,3	259 228,5	263 228,5	276228,5	1 052 048, 8
	- Պետական բյուջեից դուտացիաներ	242 134,8	248000,0	252 000,0	265000,0	1 007 134,8
	- Պետական բյուջեից նպատակային	11 228,5	11 228,5	11 228,5	11 228,5	44 914,0
	- ՀՀ այլ համայնքներից պաշտոն.					
4.	Պետական բյուջեից վարկ					
5.	Առևտարային բանկից վարկ					
6.	Համայնքային արժեթղթերի թողարկումից					
7.	Մասնավոր (քիզնես) հատվածի					
8.	Բնակչության ներդրումներ					
9.	Այլ					

բ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի գործառական դասակարգման

Հ/հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2017	2018	2019	2020	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ)	389 613,3	430 028,5	426 128,5	439 848,5	1 685 618,8
Ա.	ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ	353913,3	386 328,5	391 428,5	405 828,5	1 537 498,8
1.	Հնդիանուր բնույթի հանրային	106 465,3	108 000,0	108 000,0	109 000,0	431 465,3
2.	Պաշտպանություն	0				
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն	0				
4.	Տնտեսական հարաբերություններ	2 800,0	2 800,0	2 800,0	2 800,0	11 200,0
5.	Շքակա միջավայրի պաշտպանություն	41 500,0	42 000,0	46 500,0	55 350,0	185 350,0
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն	30 000,0	40 000,0	40 000,0	40 000,0	150 000,0
7.	Առողջապահություն	0	0	0	0	0
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն	32 000,0	32 000,0	32 000,0	33 000,0	129 000,0
9.	Կրթություն	118 000,0	138 000,0	138 000,0	139 000,0	533 000,0
10.	Սոցիալական պաշտպանություն	5 350,0	4 000,0	4 500,0	6 350,0	20 200,0
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային	17 798,0	19 528,5	19 628,5	20 328,5	77 283,5
Բ.	ՖՈՂԴԱՅԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐ	35700,0	43 700,0	34 700,0	34 020,0	148 120,0
1.	Հնդիանուր բնույթի հանրային	10900,0	10900,0	500,0	500,0	2 800,0
2.	Պաշտպանություն					
3.	Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն					
4.	Տնտեսական հարաբերություններ					
5.	Շքակա միջավայրի պաշտպանություն	18 000,0	21 400,0	3 200,0	32 760,0	12 000,0
6.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ տնտեսություն	4 800,0	11 400,0	20 000,0		56 200,0
7.	Առողջապահություն					
8.	Հանգիստ, մշակույթ և կրոն					
9.	Կրթություն					
10.	Սոցիալական պաշտպանություն					
11.	Հիմն. բաժիններին չդասվող պահուստային	2 000,0	.0	1 000,0	760,0	8 120,0

գ/ ծրագրի ծախսերն՝ ըստ ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման

Հ/ հ	Ծրագրի ծախսերը	Կանխատեսվող ժամանակահատվածը				
		2017	2018	2019	2020	Ընդամենը
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾՐԱԳՐԻ ԾԱԽՍԵՐ (Ա+Բ), այդ թվում՝	389 693,3	430 028,5	426 128,5	439 848,5	1 658 618,8
Ա.	ԸՆԹԱՑԻԿ ԾԱԽՍԵՐ, այդ թվում՝	353 913,3	386 328,5	391 428,5	405 828,5	1 537 498,8
1.1	Աշխատանքի վարձատրություն, որից - Աշխատավարձեր և հավելավարներ	80 000,0	80 000,0	82 000,0	89 000,0	327 000,0
1.2	Ծառայությունների և ապրանքների - Գործառն. և բանկային ծառայությունների - Էներգետիկ ծառայություններ	0	0	0	0	0
	- 12 000,0	12 500,0	13 000,0	13 000,0	50 500,0	
	- Կոմունալ ծառայություններ	41 000,0	41 000,0	41 000,0	41 000,0	164 000,0
	- Կափի ծառայություններ	2 400,0	2 400,0	2 400,0	2 400,0	9 600,0
	- Ապահովագրական ծախսեր	200,0	200,0	200,0	200,0	800,0
	- Գույքի և սարքավորումների վարձակալություն	700,0	700,0	700,0	700,0	2 800,0
	- Ներքին գործուրումներ	300,0	300,0	300,0	300,0	1 200,0
	- Արտասահմանյան գործուրումների գծով	500,0	500,0	500,0	500,0	2 000,0

	- Այլ տրանսպորտային ծախսեր	200.0	200.0	200.0	200.0	800.0
	- Վարչական ծառայություններ	0	0	0	0	0
	- Համակարգչային ծառայություններ	700.0	700.0	700.0	700.0	2 800.0
	- Աշխատակազմի մասնագ. գարգ.	0	0	0	0	0
	- Տեղեկատվական ծառայություններ	300.0	300.0	300.0	300.0	1 200.0
	- Կառավարչական ծառայություններ	0	0	0	0	0
	- Կենցաղային և հանրային սննդի	200.0	200.0	250.0	300.0	950.0
	- Ներկայացուցական ծախսեր	0	0	0	0	0
	- Ըստհանուր բնույթի այլ ծառայություններ	1400.0	1 500.0	1 500.0	1 700.0	6 100.0
	- Մասնագիտական այլ ծառայություններ	650.0	550.0	550.0	550.0	2 300.0
	- Շենքերի և կառ.-ի բնօքացիկ նորոգում և	3000.0	3 500.0	4 000.0	4 000.0	14 500.0
	- Մերեն. և սարք.-ի բնօքացիկ նորոգում և	600.0	600.0	700.0	700.0	2 600.0
	- Գրասենյակային նյութեր և հազուստ	700.0	800.0	800.0	800.0	3 100.0
	- Գյուղատնտեսական ապրանքներ	0	0	0	0	0
	- Վերապատրաստման և ուսուցման նյութեր	0	0	0	0	0
	- Տրանսպորտային նյութեր	5 600.0	5 700.0	5 700.0	5 700.0	22 700.0
	- Շրջակա միջավայրի պահպ.-ան և գիտական					
	- Առողջապահական և լարորատոր նյութեր					
	- Կենցաղային և հանրային սննդի նյութեր					
		1 300.0	2 000.0	2 000.0	2 500.0	7 800.0
	- Հատուկ նպատակային այլ նյութեր					
1.3	Տոկոսավճարներ					
1.4	Սուբսիդիաներ, այդ թվում	164 000.0	189 000.0	190 000.0 000000001 75175 000. 0	197 000.0	736 351.8
	- Սուբսիդիաներ պետական (համայնքային)	160 351,8	189 000.0	190 000.0	197 000.0	736 351.8
	- Սուբսիդիաներ ոչ պետական (ոչ համայնքային) կազմակերպություններին					
1.5	Դրամաշնորհներ, այդ թվում	2 850.0	2 850.0	2 850.0	2 850.0	11 400.0
	- Ընթացիկ դրամաշնորհներ	2 850.0	2 850.0	2 850.0	2 850.0	11 400.0
	- Կապիտալ դրամաշնորհներ					
1.6	Սոցիալական նպաստներ և կենսաբոշակներ	2 500.0	4 500.0	4 500.0	4 500.0	16 000.0
	- Սոցիալական ապահովության նպաստներ					
	- Սոցիալական օգնության նպաստներ	2 500.0	4 500.0	4 500.0	4 500.0	16 000.0
	- Կենսաբոշակներ	0	0	0	0	0
1.7	Այլ ծախսեր	32 813.3	36 328.5	37 278.5	41 728.5	145 148.8
	- Նվիրատվություններ ոչ կառավարական (հասարակական) կազմակերպություններին	15 015.3	16 800.0	17 650.0	21 300.0	70 765.3
	- Այլ ծախսեր					
	- Պահուստային միջոցներ	17 798.0	19528.5	19 628.5	20 328.5	74 283.5
3Բ.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԳԾՈՎ	35 700.0	43 700.0	34 700.0	34 020.0	148 120.0
1.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում					
	Շենքեր և շինություններ, որից	20 900.0	30 900.0	30 500.0	30 060.0	112 360.0
	- Շենքեր և շինությունների ձեռքբերում					
	- Շենքեր և շինությունների կառուցում	15 200.0	8 600.0	20 000.0	19 560.0	63 360.0
	- Շենքեր և շինությունների կապիտալ վերանորոգում	4 800.0	21 400.0	10 000.0	10 000.0	46 200.0
	Այլ հիմնական միջոցներ	900.0	900.0	500.0	500.0	2 800.0

	Մեքենաներ և սարքավորումներ, որից	12 800.0	12 800.0	3 200.0	3 2000	32 000.0
	- Տրանսպորտային սարքավորումներ	10 000.0				10 000.0
	- Վարչական սարքավորումներ		8 000.0			8 000.0
	- Այլ մեքենաներ և սարքավորումներ	2 800.0	2 800.0	3 200.0	3 200.0	12 000.0
	Այլ հիմնական միջոցներ		2 000.0			2 000.0
1.2	Պաշարներ					
1.3	Բարձրարժեք ակտիվներ					
1.4	Չարտադրված ակտիվներ, այդ թվում					
	- հող					
	- այլ չարտադրված ակտիվներ					
	- Պահուստային միջոցներ	2 000.0	0	1 000.0	760.0	3 760.0

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5

Սուբսիդիա Սպառակ համայնքի ՀՈԱԿ –ների 2017-2020 թթ համար նախատեսված

	ՀՈԱԿ-իանվանունը	2017	2018	2019	2020	ընդամենը
1	Գրագարան	16408.6	16408.6	16408.6	16408.6	65634.4
2	Մշակույթի տուն	12550.0	12550.0	12550.0	13050	50700.0
3	Թիվ 1 մանկապարտեզ	17026.0	17026.0	17026.0	18026.0	69104.0
4	Թիվ 2 մանկապարտեզ	45024.0	45024.0	46024.0	47524.0	183596.0
5	Թիվ 3 մանկապարտեզ	0	28648.2	28648.2	29648.2	86944.6
6	Երաժշտական դպրոց	26780.0	26780.0	26780.0	27780.0	108120.0
7	Գեղարվեստի դպրոց	9258.0	9258.0	9258.0	9558.0	37332.0
8	Մարզադպրոց	19912.0	19912.0	19912.0	19912.0	80848.0
9	ԲՍԳ	13393.2	13393.2	13393.2	13393.2	54072.8
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	160351.8	189000.0	190000.0	197000.0	736 351.8

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6

Համայնքի 2015-2016թթ. բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները և 2017-2020 թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումը

հազար դրամ

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	2015թ. փաստ.	2016թ. նախառ	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.
1	2	3	4	6	7	8	9
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՍՈՒՏՔԵՐ՝ ԸՆԴԱՄԵՆԸ	369 632.9	348 694.8	389 693.3	430 028.5	436 128.5	439 848.5
I.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐ (1+2+3)*	346 313.14	343 474.8	353 913.3	386 328.5	391 428.5	405 828.5
1.	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	58 903.7	58 790.0	60 050.0	62 200.0	63 300.0	64 700.0
1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	7 587.0	8 000.0	7 800.0	7 900.0	8 000.0	8 100.0
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների	3 231.4	3 800.0	3 600.0	3 700.0	3 800.0	3 900.0
	Հողի հարկ	4 355.6	4 200.0	4 200.0	4 200.0	4 200.0	4 200.0
1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	41 270.2	38 800.0	41 250.0	43 000.0	44 000.0	45 000.0
	Գույքահարկ փոխադրամիչոցների համար	41 270.2	38 800.0	41 250.0	43 000.0	44 000.0	45 000.0
1.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման	4 719.6	4 690.0	4 800.0	5 100.0	5 100.0	5 300.0
	Տեղական տուրքեր	4 719.6	4 690.0	4 800.0	5 100.0	5 100.0	5 300.0
1.4	Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ	5 326.9	6 100.0	6 200.0	6 200.0	6 200.0	6 300.0
	Պետական տուրքեր	5 326.9	6 100.0	6 200.0	6 200.0	6 200.0	6 300.0
1.5	Այլ հարկային եկամուտներ	0	0	0	0	0	0
	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող մասհանումներ	0	0	0	0	0	0
	Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջեն վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախումների համար հարկատուններից զանձնող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ	0	0	0	0	0	0
2.	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՈՐՑԵՐ	239 640.5	238 737.5	248 000.0	253 865.2	257 865.2	270 865.2
2.1	Ըստացիկ արտաքին պաշտոնական	0	0	0	0	0	0
2.2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	0	0	0	0	0	0
2.3	Ըստացիկ ներքին պաշտոնական	239 640.5	238 737.5	248 000.0	253 865.2	257 865.2	270 865.2
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարեցման սկզբունքով տրամադրվող	211 350.6	224 734.1	242 134.8	248 000.0	252 000.0	265 000.0
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դրուացիաներ	22 421.7	8 138.2	0	0	0	0
գ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ	5 868.2	5 865.2	5 865.2	5 865.2	5 865.2	5 865.2
դ)	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսների ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ	0	0	0	0	0	0

2.4	Կապիտալ ներքին պաշտոնական	0	0	0	0	0	0
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսների ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուրվենցիաներ)	0	0	0	0	0	0
բ)	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսների ֆինանսավորման նպատակով ստացվող .	0	0	0	0	0	0

3.	ԱՅԼ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	47 768.9	45 947.3	45 863.3	70263.3	70263.3	70 263.3
3.1	Տոկոսներ	0	0	0	0	0	0
3.2	Շահարաժիններ	0	0	0	0	0	0
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	7 278.4	6 900.0	6 900.0	6 900.0	6 900.0	6 900.0
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	4 416.0	4 100.0	4 100.0	4 100.0	4 100.0	4 100.0
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	0	0	0	0	0	0
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող	0	0	0	0	0	0
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր	2 862.4	2 800.0	2 800.0	2 800.0	2 800.0	2 800.0
3.4	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից, այդ թվում	5 342.9	5 363.3	5 363.3	5 363.3	5 363.3	5 363.3
	Պետության կողմից ՏԻՄ-երին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ	5 342.9	5 363.3	5 363.3	5 363.3	5 363.3	5 363.3
3.5	Վարչական գանձումներ	33 153.9	33 624.0	33 600.0	58 000.0	58 000.0	58 000.0
	Տեղական վճարներ	32 212.2	32 224.0	3 200.0	56 900.0	57 000.0	57 000.0
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համար վճարներ	941.7	200.0	300.0	0	0	0
	Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային հիմնարկների կողմից առանց տեղական տուրքի գանձման մատուցվող ծառայությունների կամ կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող						
3.6	Մուտքեր սույժերից, սուլգանքներից	1 993.7	1 200.0	1 300.0	1 100.0	1 000.0	1 000.0
	Վարչական իրավախախումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ						
	Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից						
3.7	Ընթացիկ ոչ պաշտոնական	0	0	0	0	0	0
3.8	Կապիտալ ոչ պաշտոնական						
3.9	Այլ եկամուտներ						
	Համայնքի գույքին պատճառած վեամների փոխհատուցումից մուտքեր						
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր						
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ներակա այլ եկամուտներ						

II.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՄՈՒՏՔԵՐ (1+2+3+4)	23 319.5	5 220.0	35 700.0	43 700.0	34 700.0	34 020.0
1.	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր	23 319.5		20 000.0			
	Անշարժ գույքի իրացումից մուտքեր	1 194.34					
	Շարժական գույքի իրացումից մուտքեր			3 000.0			
	Այլ հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր						
2.	Պաշարների իրացումից մուտքեր						
3.	Բարձրարժեք ակտիվների իրացումից մուտքեր						
4.	Չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր	22 725.17	5 220.0	12 700.0	43 700.0	34 700.0	34 020.0
	Հողի իրացումից մուտքեր	22 725.17	5 220.0	12 700.0	43 700.0	34 700.0	34 020.0
	Ոչ նյութական չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր						
III.	ՀԱՍՏԱՏՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՀԱՎԵԼՈՒՐԴԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ						
IV.	ՆԵՐՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ (1+2)						
1.	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻԶՈՑՆԵՐ						
1.1	Արժեքողբեր						
	-բողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր						
	-հիմնական գումարի մարում						
1.2	Վարկեր						
	-վարկերի ստացում						
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում						
1.3	Փոխատվություններ						
	-բուջետային փոխատվությունների ստացում						
	-ստացված փոխատվությունների գումարի մարում						
2.	ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
2.1	Բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն						
	-համայնքային սեփականության բաժնետոմսերի և կապիտալում համայնքի մասնակցության իրացումից մուտքեր						
	-իրավաբանական անձանց կանոնադրական կապիտալում պետական մասնակցության, պետական						
	-բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն ձեռքբերում						

2.2	Փոխատվություններ					
	-նախկինում տրամադրված փոխատվությունների դիմաց ստացվող					
2.3	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցների տրամադրում վարչական մաս					
2.4	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցներից վարչական մաս տրամադրված միջոցների վերադարձ ֆոնդային մաս					
2.5	Համայնքի բյուջեի հաշվում միջոցների մնացորդները հաշվետու ժամանակահատվածում					
	որից՝ ծախսերի ֆինանսավորմանը չուղղված համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդի գումարը					
Բ.	ԱՐՏԱՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ					
1.	ՓՈԽԱՌՈՒԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐ					
1.1	Արժեթղթեր					
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից -հիմնական գումարի մարում					
1.2	Վարկեր					
	-վարկերի ստացում -ստացված վարկերի հիմնական					
1.3	Փոխատվություններ					
	-փոխատվությունների ստացում -ստացված փոխատվությունների					

Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե հատկացվող գումարը չի
մտնում բյուջետային ընդհանուր եկամուտների մեջ:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 7

ՀԶՔԾ-ում ընդգրկելու համար առաջարկվող ծրագրերի

ցանկ 2017-2020 թթ-ի համար

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի ընդհանուր արժեքը (հազ. դրամ)
1.	Ընդհանուր բնույթի հանրային խառայություններ	431 465.3
2.	Տնտեսական հարաբերություններ	11 200.0
3.	Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն	185 350.0
4.	Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ ծառայություն	150 000.0
5.	Հանգիստ մշակույթ և կրոն	128000.0
6.	Կրթություն	533 000.0
7.	Սոցիալական պաշտպանություն	20 200.0
8.	Հիմնական բաժիններին չդասվող այլ ծախսեր	226 403.5
	Ընդամենը	1685618,3

ՀԱՅԵԼԿԱԾՈՅ 8
ՓՈՂՈՑԱԳԻՎՆ ԽՈՒԹՈՒՐՔՅՈՒՆՆԱՐ ՆՈՐ ՑԱՆՑԻ ԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ԵՎ ԱՐԴՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ

Ծրագիր անհանուրի	Ծրագիր կատարմանը ըստ տարիների (լրատառների քանակի)	Ֆինանսավորման աղբյուրներ						
		2017		2018		2019		2020
հենապյան դրամ	լրատառ պյուն	հենապյան լրատառ	հենապյան սուն	լրատառ սուն	հենապյան սուն	լրատառ սուն	Համայնքի բյուջետ (հազ. դրամ)	Այլ աղբյուրներ (հազ. դրամ)
Հանրապետական պետական ծառայություն	11 600,0	32	68	45	45		4800,0	6800,0
Հանրապետական պետական ծառայություն	12 600,0			22	22		8100,0	4500,0
Հանրապետական պետական ծառայություն	400,0	4					400,0	
Հանրապետական պետական ծառայություն	17 820,0		162				17820,0	
Հանրապետական պետական ծառայություն	5 500,0			60	60		3300,0	2200,0
Հանրապետական պետական ծառայություն	9 000,0						9 000,0	4020,0
Հանրապետական պետական ծառայություն	18 000,0						18 000,0	8400,0

ՓՈՂԱՑՆԵՐԻ ՀՐՄԱՆԱՌՈԳԱՄՆԵՎ ՓՈՍՏԱՅՆ ՆՈՐՈԳԱՄՆ

Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի մտավալք պրժեռլ (հազ. դրամ)	Ծրագրելի կատարումն ըստ տարիների (%)				Ֆինանսավորման աղյուրները			
		2017	2018	2019	2020	Բյուջեն	(հազ. դրամ)	Համայնքի բյուջեն	(հազ. դրամ)
Թումանյան փողոցի հիմնանորոգում	154 050,0	100	-	-	-			154 050,0	
Բարձրական թաղամասի փոստին նորոգում	2 700,0	-	100	-	-	2 700,0		-	
Հարենցի փողոցինանորոգում	152 400,0	-	100	-	-	-		152 400,0	
Ծահուման փողոցի հիմնանորոգում	97 200,0	-	100	-	-	-		97 200,0	
Թղրոսյան փողոցի հիմնանորոգում	85 950,0	-	100	-	-	-		85 950,0	
Կենտրոն 1 թաղամասի փոստին նորոգում	2 700,0	100	-	-	-	2 700,0		-	
Ար.Մանուկյան 1-ին նրբանցքի փոստային նորոգում	1 500,0	100	-	-	-	1 500,0		-	
Ս.Ավագի անդամակի աստվածապետական հատվածում թաղամասի փոստին նորոգում	12 000,0	100	-	-	-	-		12 000,0	
Ա.Ավագի անդամակի փոստին նորոգում	180 000,0	-	100	-	-	-		180 000,0	
Մասնակիան փողոցի փոստային նորոգում	1 500,0	100	-	-	-	100		-	49 500,0
Մալաթ - Նովա փողոցի գլխահանորոգում	49 500,0	-	-	-	-	100		2 800,0	3 200,0
Շիրակի խցուղուու փոստային նորոգում	6 000,0	-	100	-	-	-		-	
Քարքարության գործոցի փոտոցի փոստային նորոգում	99 000,0	-	100	-	-	-		99 000,0	
Մոռակի անդամակի փողոցի հանորոգում	42 000,0	-	-	100	-	-		42 000,0	

ՈՒՂՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

Հ/Կ	Ծրագրի անվանումը (հազ.դրամ)	Ծրագրի արժեքը (հազ.դրամ)	Ծրագրի կատարումն ըստ տարիների			Ֆինանսավորման նաղերուները
			2017	2018	2019	
1.	Քաղաքաշինություն					
2.	Քաղաքաշինական փաստա- թղթերի, զիսավոր հատակա գծի կազմում, հաստատում	20 000,0	10 000,0	10 000,0		20 000,0
3.	Հացեավորման անցկացում	16 000,0		16 000,0		16 000,0
4.	Բնակաշինություն	70 000,0		70 000,0		70 000,0
5.	Բնագնակարգան բնակչության շրջակացնում վերանայում	70 000,0	10000,0	20000,0	20 000,0	70 000,0
6.	Քաղաքավայտարանի վարչական շենքի վերանորոգում	8 000,0	8 000,0			8 000,0
7.	Երաժշտական ուղղությունից շենքի վերանորոգում		2 000,0		2000	
8.	Գեղարվեստի ուղղությունից շենքի վերանորոգում		2 000,0			2 000,0
9.	Մարզկայտացնից շենքի նկատմամբ համանականություն ճանաչելու, վերանորոգման աշխատանքների իրականացում	3 000,0		3 000,0		3 000,0
10.	Փողոցների կիմիանորոգում	872 100,0	200 000,0	225 000,0	230 000,0	247 000,0
11.	Փողոցների փուստին նորոգում	14 400,0	2 800	2 800	2 800	11 200,0
						3 200,0

12.	Փողոցների լուսավորության նոր ցանցի կառուցում	36000,0			19560,0	19560,0	16440,0
13.	Փողոցների լուսավորության արդիականացում	47 920,0	4 800,0	11 400,0	16 200,0	31 720,0	
14.	Լուսավերների տեղադրում	8000,0	8000,0				8000,0
15.	Պատմամշակութային հոլովածան հանդիսացող, Քըլք-Քըլքդրան թարախա տանող, միաժամկետ 19դ դարի կամքի հիմնատրոցում	30000,0		30000,0			30000,0
16.	Քաղաքային գերեզմանատան տարածքի բարեկարգում, ցանկապատում	80000,0	15 200,0	8 600,0	23 800,0	23 800,0	56 200,0
17.	Մշակույթիուն շենքի հիմնանորոգում	5000,0		5000,0			5000,0
18.	Կանաչապատում, բարեկարգում	40000,0	10000,0	10000,0	10000,0	30 000,0	10 000,0
19.	Կոյուղագերի, խմելու ջրագերի վերատրոցում, հիմնանորոգում, տորերի կառուցում	100000,0					100000,0
20.	Աղբարկների ձեռքբերում	12000,0	2800,0	2800,0	3200,0	3200,0	12000,0
21.	Աղբարկների ցանկապատում	10000,0			10000,0		10000,0
22.	Նոր կաղուսեների ձեռքբերում, տեսչադրում	1 500,0	1 500,0				1 500,0
23.	Քաղաքային հրապարակում լուսային էֆելտներով շատրվաճերի կառուցում	40 000,0			40 000,0		40 000,0
24.	Նախագծային աշխատանքներ	2800,0	900,0	900,0	500,0	500,0	2 800,0

ՀԱՎԵԼՎԱԾՈ 11

Համայնքի սեփականություն համարվող անշարժ և շարժական գույքի
2017-2020 թթ օտարժան քառական ծրագիր

Հ/հ	Գույքի գոտնվերու վայրը	Օտարժան եկամուտ գույքի անվանություն	Կիմակի գնահատակի տականի	Այլ բնութագրիչներ	Օտար մանտեսակը	Գույքի օտարժան արժեքը	
						2017	2018
1.	ք.Սպիտակ Ուգենկան թաղամաս 25	Հյուրանոցի զբաղեցրած և սպասարկման համար հողամաս	2888 քմ	բավարար	29 2ահագործ-վում	աճուրդ	24 000,0
2.			0,755հա	-	-	-	-
3.		Ավտոմեքենա MERSEDES BENZ	1 հաստ	բավարար	Շահագործվում է	աճուրդ	3 000,0
4.		Բնակավայրերի նպատակային նշանակության հողամասներ	4հա	-	Բնակելի տների և հասրակական շինուազների կառուցապատ ման համար	աճուրդ	5 280,0
		Գյուղատնտեսական նշանակության հողամասներ	100հա	-	Ուրդակի վաճառք գնման նախապատ- վության իրավունքով	Ուրդակի վաճառք գնման նախապատ- վության իրավունքով	5 280,0
		Մարիչ հող	33,1քմ	բավարար			5 280,0

	Ղազանի- Սպիտակ Չրատարի վրա	Էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ էնթակառուցածքների ըի օբյեկտների հողամաս	0,064հա		Նվիրատվություն <<Հայջրման կոյուղի>> ՓԲԸ- ին	-	-
5.	Չախկաի կապութեարից Սպիտակ Չրատարի վրա	Մարիչ հող	31,4քմ	բավարար	Նվիրատվություն <<Հայջրման կոյուղի>> ՓԲԸ- ին	-	-
6.	Օպջ կապութեարից Թաղամաս 25	Էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ էնթակառուցածքների ըի օբյեկտների հողամաս	0,052հա		Կաղաստական արժեքը 93 840 ՀՀ դրամ	Նվիրատվություն <<Հայջրման կոյուղի>> ՓԲԸ- ին	-
7.	Պր.Լուսավորիչ Թաղամաս 25	Օպջ	402,9քմ 396,4քմ	բավարար	Կաղաստական արժեքը 2 335 560 ՀՀ դրամ	Նվիրատվություն <<Հայջրման կոյուղի>> ՓԲԸ- ին	-
8.	Թողոսան փողոց, թիվ 35	Պահակատուն Օպջ ջրավազան	40,6քմ 269,0քմ 87,0քմ	բավարար	Կաղաստական արժեքը 1 230 580 ՀՀ դրամ	Նվիրատվություն <<Հայջրման կոյուղի>> ՓԲԸ- ին	-

9.	Ս.Ավետիսյան փողոց, թիվ 45 Օհաջ Օհաջ	Պահակասուն օհաջ օհաջ	30,0քմ 600,0քմ 600,0քմ	բավարար բավարար բավարար	ՓԲԸ-ին <<Վլուսին Կարմիրշաք զամբանակին>> Կարմիրշաք զամբանակին	7 իսկել 7 իսկել 7 իսկել 7 իսկել 7 իսկել 7 իսկել	
10.	«Եռամբուիր» թիվ, Հահովան 1 թ., 2, 3ա, 3թ, 4, 5, «Եռամբուիր» թիվ, Ալ.Մանուկյան 7 թ., 7թ, 8ա, 8թ, Ալ. Մանուկյան փող., թիվ 5, 5թ, թորոսան փող., թիվ 21/2, Ս.Ավետիսյան հրա. 11(8), 12(5), Ս. Ավետիսյան փող., թիվ 6, 6/1, 6/2, 6/3, 6/4, 6/6, 6/7, 7/1, 7(2-րդ մուտք), 7/3, 7 (5-րդ, 6-րդ մուտքեր)	«Եռամբուիր» թիվ, Խորանարդին, կասին, կումոնալ ենթակառուցվածքներ ով օբյեկտների հարամասն	0,414քահ 2 181 630 ՀՀ դրամ	Կարմիրշաք զամբանակին արժեքը	«Եռամբուիր» թիվ, Խորանարդին, կասին, կումոնալ ենթակառուցվածքներ ով օբյեկտների հարամասն	0,414քահ 2 181 630 ՀՀ դրամ	«Եռամբուիր» թիվ, Խորանարդին, կասին, կումոնալ ենթակառուցվածքներ ով օբյեկտների հարամասն

Սպառակ քաղաքի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հ/Հ	Կառուկցը	Հասցեն	Կառուցման ն տարեթիվը	Ծովալը	Ծովալը	Ծովախոր վիճակի գնահատական ը	Նորոգման / վերականգնման / փոխարինան կարիքը	Այլ նշաններ
1.	Համաքաղաքային վարչական շենք	ք. Սպիտակ, Շահոմյան 7	1987թ.	2292,2 քմ	բավարար.	ենթակա է վերանորոգման	կապիտալ վերանորոգմել է 1998թ.	
2	Հյուրանոց	ք. Սպիտակ, Ուգրեկան թաղ.	1989թ.	2888 քմ	վաստ		ենթակա է օտարման	
3	Մանկապարտեզի շենք և հողամաս	ք. Սպիտակ, Շահոմյան 10	1989թ.	2670 քմ	լավ		կապիտալ վերանորոգմել է 2011թ.	
4	Ճաշաքան և վարչական շենք, հողամաս շենք 214,3 քմ, հող 0,03 հա	ք. Սպիտակ Չարենցի փ. 2- 46	1989թ.	514,3 քմ	լավ		գնվել և վերանորոգմել է գնվել և վերանորոգմել է 2013թ.	
5	Հանգստյան գոտի	ք. Սպիտակ	1968- 1970թթ	35900 քմ	վաստ	ենթակա է վերանորոգման	կապիտալ վերանորոգմել է 1997թ.	
6	Բնակելի շենք՝ Ս. Ավետիսյան 7	ք. Սպիտակ, եռանկյունի թաղ. 8թ	1997- 2000թթ	631,1 քմ	լավ		ենթակա է օտարման նմիրատվությամբ փաստացի ալիրապետողներին	
7	Բնակելի շենք՝ Եռանկյունի 7թ	ք. Սպիտակ, Եռանկյունի թաղ. 7թ	1997- 2000թթ	900,0 քմ	լավ		ենթակա է օտարման նմիրատվությամբ փաստացի տիերապետությունին	
8	Բնակելի շենք Եռանկյունի 3թ	ք. Սպիտակ, Եռանկյունի թաղ. 3թ	1997- 2000թթ	854,7 քմ	լավ		ենթակա է օտարման նմիրատվությամբ փաստացի տիերապետությունին	
9	Բնակելի շենք Եռանկյունի 3ա	ք. Սպիտակ, Եռանկյունի թաղ. 3ա	1997- 2000թթ	378,05 քմ	լավ		ենթակա է օտարման նմիրատվությամբ փաստացի տիերապետությունին	

10	Բնակելի շենք Եռանկյունի 8ա	ք. Սպիտակ, Եռանկյունի թաղ. 8ա	1997- 2000թթ	896,35 քմ	լավ	
11	Բնակելի շենք՝ Եռանկյունի 8բ	ք. Սպիտակ, Եռանկյունի թաղ 8բ	1997- 2000թթ	900,0 քմ	լավ	
12	Բնակելի շենք Եռանկյունի 4	ք. Սպիտակ, Եռանկյունի թաղ. 4	1997- 2000թթ	854,7 քմ	լավ	
13	Բնակելի շենք Եռանկյունի 1բ	ք. Սպիտակ, Եռանկյունի թաղ. 1բ	1997- 2000թթ	553 քմ	լավ	
14	Բնակելի շենք Եռանկյունի 5	ք. Սպիտակ, Եռանկյունի թաղ. 5	1997- 2000թթ	233,5 քմ	լավ	
15	Բնակելի շենք՝ Ս. Ավետիսյան 6	ք. Սպիտակ,՝ Ս. Ավետիսյան փողոց 6	1997- 2000թթ	533,4 քմ	լավ	
16	Բնակելի շենք՝ Ս. Ավետիսյան 6/1	ք. Սպիտակ,՝ Ս. Ավետիսյան փողոց 6/1	1997- 2000թթ	668,7 քմ	լավ	
17	Բնակելի շենք՝ Ս. Ավետիսյան 6/2	ք. Սպիտակ,՝ Ս. Ավետիսյան փողոց 6/2	1997- 2000թթ	383,7 քմ	լավ	
18	Բնակելի շենք՝ Ս. Ավետիսյան 6/3	ք. Սպիտակ,՝ Ս. Ավետիսյան փողոց 6/3	1997- 2000թթ	456,93 քմ	լավ	

						փաստացի	
19	Բնակելի շենք՝ Ս. Ավետիսյան 6/4	ք. Սպիտակ,՝ Ս. Ավետիսյան փողոց 6/4	1997- 2000թթ	514.13 քմ	լավ	տիրապեսողներին ենթակա է օտարման նվիրատվությամբ փաստացի	
20	Բնակելի շենք՝ Ս. Ավետիսյան 6/6	ք. Սպիտակ,՝ Ս. Ավետիսյան փողոց 6/6	1997- 2000թթ	589 քմ	լավ	տիրապետողներին ենթակա է օտարման նվիրատվությամբ փաստացի	
21	Բնակելի շենք՝ Ս. Ավետիսյան 6/7	ք. Սպիտակ,՝ Ս. Ավետիսյան փողոց 6/6	1997- 2000թթ	461.72 քմ	լավ	տիրապետողներին ենթակա է օտարման նվիրատվությամբ փաստացի	
22	Բնակելի շենք՝ Ս. Ավետիսյան 7	ք. Սպիտակ,՝ Ս. Ավետիսյան փողոց 7	1997- 2000թթ	663.8 քմ	լավ	տիրապետողներին ենթակա է օտարման նվիրատվությամբ փաստացի	
23	Բնակելի շենք Ս. Ավետիսյան 7/3	ք. Սպիտակ,՝ Ս. Ավետիսյան փողոց 7/3	1997- 2000թթ	493.76 քմ	լավ	տիրապետողներին ենթակա է օտարման նվիրատվությամբ փաստացի	
24	Կիսանկող Ս. Ավետիսյան 6	ք. Սպիտակ,՝ Ս. Ավետիսյան փողոց 6	1997- 2000թթ	83.4 քմ	լավ	տիրապետողներին ենթակա է օտարման նվիրատվությամբ փաստացի	
25	Բնակելի շենք Թորոսյան 21/2	ք. Սպիտակ, Թորոսյան փողոց 21/2	1997- 2000թթ	616.44 քմ	լավ	տիրապետողներին ենթակա է օտարման նվիրատվությամբ փաստացի	
26	Ավտոբուսի կանգառ Տաշիր քաղ- ում	ք. Սպիտակ Տաշիր թղմ.	2010թ		վատ		
27	Ավտոբուսի կանգառ Տաշիր քաղ- ում	ք. Սպիտակ Տաշիր թղմ.	2010թ		վատ		
28	Ավտոբուսի կանգառ Վարսենյաց քաղ-ում	ք. Սպիտակ, Վարսենյաց թղմ.	2010թ		վատ		

29	Ավտոբուսի կանգառ Խոտալավան թաղ-ում	Պ. Սպիտակ, Խոտալավան թղմ.	2010թ	վատ
30	Ավտոբուսի կանգառ Խոտալավան թաղ-ում	Պ. Սպիտակ, Խոտալավան թղմ.	2010թ	վատ
31	Ավտոբուսի կանգառ Նորվեգական թաղ-ում	Պ. Սպիտակ, Նորվեգական թղմ.	2010թ	վատ
32	Ավտոբուսի կանգառ Նորվեգական թաղ-ում	Պ. Սպիտակ, Նորվեգական թղմ.	2010թ	վատ
33	Ավտոբուսի կանգառ Ալ. Մանուկյան և Շիրակի խճ.	Պ. Սպիտակ, Մանուկյան և Շիրակի խճ.	2010թ	վատ
34	Ավտոբուսի կանգառ Երևանյան խճ.	Պ. Սպիտակ, Երևանյան խճ.	2010թ	վատ
35	Ավտոբուսի կանգառ Երևանյան խճ.	Պ. Սպիտակ, Երևանյան խճ.	2010թ	վատ
36	Բնակելի շենք՝ Ս. Ավետիսյան հրապարակ 11/8	Պ. Սպիտակ, Ս. Ավետիսյան հր 11/8	1997- 2000թթ	լավ
37	Բնակելի շենք՝ Ս. Ավետիսյան հրապարակ 12/5	Պ. Սպիտակ, Ս. Ավետիսյան հր 12/5	1997- 2000թթ	լավ
38	Բնակելի շենք՝ Ալ. Մանուկյան 5բ	Պ. Սպիտակ, Ալ. Մանուկյան 5բ	1997- 2000թթ	լավ
39	Բնակելի շենք՝ Ալ. Մանուկյան 5	Պ. Սպիտակ, Ալ. Մանուկյան 5	1997- 2000թթ	լավ
40	Բնակելի շենք՝ Ս. Ավետիսյան 7/5	Պ. Սպիտակ, Ս. Ավետիսյան 7/5	1997- 2000թթ	լավ

41	Բնակելի շենք՝ Ս. Ավելահայան 7/1	ք. Սպիտակ, Ս. Ավելահայան 7/1	1997- 2000թթ	525.5 րմ	լազ	Ներակա է օտարման նվիրատվությամբ փաստացի տիրապետողներին
42	Բնակվան 069 կիսանկող, կիսակառոյց	ք. Սպիտակ, Բանական թղմ.	1989- 1990թթ	93.7 րմ	վատ	
43	Բնակվան 069 բնակելի տուն կիսակառոյց	ք. Սպիտակ, Բանական թղմ.	1989- 1990թթ	205.4 րմ	վատ	
44	Բնակվան 074 բնակելի տուն կիսակառոյց	ք. Սպիտակ, Բանական թղմ.	1989- 1990թթ	93.3 րմ	վատ	
45	Բնակվան 075 բնակելի տուն կիսակառոյց	ք. Սպիտակ, Բանական թղմ.	1989- 1990թթ	93.3 րմ	վատ	
46	Բնակվան 075-3 բնակելի տուն կիսակառոյց	ք. Սպիտակ, Բանական թղմ., Բանական թղմ.	1989- 1990թթ	125.9 րմ	վատ	
47	Բնակվան 076 բնակելի տուն կիսակառոյց	ք. Սպիտակ, Բանական թղմ.	1989- 1990թթ	217.5 րմ	վատ	
48	Բնակվան 072 բնակելի տուն կիսակառոյց	ք. Սպիտակ, Բանական թղմ.	1989- 1990թթ	288.0 րմ	վատ	
49	Բնակվան 077 նկող կիսակառոյց	ք. Սպիտակ, Բանական թղմ.	1989- 1990թթ	95.8 րմ	վատ	
50	Բնակվան 077-2 կիսակառոյց նկող	ք. Սպիտակ, Բանական թղմ.	1989- 1990թթ	103.8 րմ	վատ	
51	Բնակվան 075-18 նկող կիսակառոյց	ք. Սպիտակ, Բանական թղմ.	1989- 1990թթ	96.2 րմ	վատ	
52	Բնակվան 067 նկող կիսակառոյց	ք. Սպիտակ, Բանական թղմ., Բանական թղմ.	1989- 1990թթ	95.8 րմ	վատ	
53	Բնակվան 077-6 նկող	ք. Սպիտակ, Բանական թղմ.	1989- 1990թթ	103.5 րմ	վատ	
54	Բնակվան 077-22 նկող	ք. Սպիտակ, Բանական թղմ.	1989- 1990թթ	86.3 րմ	վատ	
55	Բնակվան 076-2 նկող	ք. Սպիտակ, Բանական թղմ., Բանական թղմ.	1989- 1990թթ	108.0 րմ	վատ	
56	Բնակվան 070-7 նկող	ք. Սպիտակ, Բանական թղմ.	1989- 1990թթ	93.4 րմ	վատ	

57	Բանավան 068-8 կիսանկուռ կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	95.8 րմ	վատ
58	Բանավան 068-10 կիսանկուռ կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	116.2 րմ	վատ
59	Բանավան 062 նկուղ կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	80.8 րմ	վատ
60	Բանավան 067 նկուղ կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	95.8 րմ	վատ
61	Բանավան 077 նկուղ կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	96.8 րմ	վատ
62	Բանավան 073 բնակելի տուն կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	164.60 րմ	վատ
63	Բանավան 074-9 բնակելի տուն կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	27.8 րմ	վատ
64	Բանավան 073-002 բնակելի տուն կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	40.9 րմ	վատ
65	Բանավան 067-006 բնակելի տուն կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.,	1989- 1990թթ	228.0 րմ	վատ
66	Բանավան 064-4 բնակելի տուն կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	232.8 րմ	վատ
67	Բանավան 076-001 նկուղ կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	94.5 րմ	վատ
68	Բանավան 077-4 նկուղ կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	110.0 րմ	վատ
69	Բանավան 077-7 նկուղ կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	94.3 րմ	վատ
70	Բանավան 064-6 բնակելի տուն կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	190.3 րմ	վատ
71	Բանավան 075-1 բնակելի տուն կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	93.3 րմ	վատ
72	Բանավան 066 նկուղ կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	116.2 րմ	վատ
73	Բանավան 063 նկուղ կիսակառուց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	97.3 րմ	վատ

74	Բանավան 069 նկուլ կիսակառաց բնական գնուող	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	93.7 քմ	Վատ
75	Բանավան 062-24 նկուլ կիսակառաց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	105.7 քմ	Վատ
76	Բանավան 062-22 նկուլ կիսակառաց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	42.7 քմ	Վատ
77	Բանավան 075 նկուլ կիսակառաց կիսակառաց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	44.8 քմ	Վատ
78	Բանավան 072 նկուլ կիսակառաց կիսակառաց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	117,5 քմ	Վատ
79	Բանավան 072-4 նկուլ կիսակառաց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	29.0 քմ	Վատ
80	Բանավան 062-23 բնակելի տուն կիսակառաց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	133.0 քմ	Վատ
81	Բանավան 073 բնակելի տուն կիսակառաց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	129,2 քմ	Վատ
82	Բանավան 070 բնակելի տուն կիսակառաց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	192,4 քմ	Վատ
83	Բանավան 070 բնակելի տուն կիսակառաց	ք. Սպիտակ, Բանավան թղմ.	1989- 1990թթ	93,3 քմ	Վատ
84	Զերմանստալկարարման հարբուժակ "Կենսորոն-1"	ք. Սպիտակ, Կեննադրոն 1 թղմ.	2009թ.	71 քմ	Բավարար
85	Խոշորական կերպարաններ	ք. Սպիտակ		14 հատ	Բավարար
86	Ճանապարհներ ասֆալտացուած տակտական կերպարաններ	ք. Սպիտակ		31,7 կմ	Ասֆալտապատճեն
87	Ճանապարհներ զրունական	ք. Սպիտակ		28,4 կմ	Վերանորոգման
88	Արտաքին սատիհճաներ	ք. Սպիտակ, Շիրակ խճողի և Առափնչ թղմ			Բավարար
89	Փորոցային լուսավորության համակարգեր	ք. Սպիտակ,		748 հատ հենասյուն և 758 հատ լուսատու	Բավարար
90	Գլ. Լուսավորիչ թաղաքար գագագար	ք. Սպիտակ, Գլ. Լուսավորիչ թալ.	2014թ.		Բավարար

91	Փախստականների թաղամասի գուցատար	Պ. Ապիտակ, Փախստականների թղմ.	Բավարար	Հավարար	Հավարար	Հիգիենական համակարգության մասին օրենք
92	Հեղեղատարներ	Պ. Ապիտակ	3440 մ	Բավարար	Բավարար	Հիգիենական համակարգության մասին օրենք
93	Կողուղազիծ Քրք-Քրքորդան թաղ. 1-ին կող.	Պ. Ապիտակ, Քրք-Քրքորդան թաղ. 1-ին կող.	2010թ.	Բավարար	Բավարար	Հիգիենական համակարգության մասին օրենք
94	Զազիծ	Պ. Ապիտակ	42160.24 մ	Բավարար	Բավարար	Հիգիենական համակարգության մասին օրենք
95	Զանառացման խողովակաշատը	Պ. Ապիտակ	36597.3 մ	Բավարար	Բավարար	Հիգիենական համակարգության մասին օրենք
96	Չափակալի ՕԿՁ՝ 402.9մ և 396.4քմ, հող. 0.3754հա	Պ. Ապիտակ, Գր.Լուսակիրիչ թաղամաս 25	45533.3 քմ	Բավարար	Բավարար	Հիգիենական համակարգության մասին օրենք
97	ՕԿՁ N1 2հատ 600քմ, պահակատոն 30քմ, հող. 0.4144հա	Պ. Ապիտակ, Ս.Ավելիսան փողոց, թիվ 45	5374 քմ	Բավարար	Բավարար	Հիգիենական համակարգության մասին օրենք
98	ՕԿՁ N2 269քմ, պահակատ.40.6քմ, շրավ.87քմ.հող.3997քմ	Պ. Ապիտակ, Թորոսյան փողոց, թիվ 35	4393.6 քմ	Բավարար	Բավարար	Հիգիենական համակարգության մասին օրենք
99	Մարիչ հոր 31.4քմ, հող. 0.052 հա տարածք	Ղազանիշ-Սպիտակ շրատարի վրա	551.4 քմ	Բավարար	Բավարար	Հիգիենական համակարգության մասին օրենք
100	Մարիչ հոր 33.1քմ, հող. 0.064հա տարածք	Չափսկալի կապտաժներից Սպիտակ ջրատարի վրա	673.1 քմ	Բավարար	Բավարար	Հիգիենական համակարգության մասին օրենք
101	Աղբավայր	Պ. Ապիտակ, Չարենցի 54	39885.6 քմ	Վատ	Վատ	Հիգիենական համակարգության մասին օրենք
102	Գերեզմանատներ (1, 2, 3)	Պ. Ապիտակ	220100 քմ	Բավարար	Վատ	Հիգիենական համակարգության մասին օրենք
103	Աղբատաք ԶԵՆ-433362 ԿՕ-449-10		2008թ.			Հիգիենական համակարգության մասին օրենք
104	Ամբարձիչ ԱԳԴ-18 Գագ 53-12		1988թ.	Բավարար	Բավարար	Հիգիենական համակարգության մասին օրենք
105	Զըցան ԿՕ-503Բ ԳԱԶ 53-12		1990թ.	Բավարար	Բավարար	Հիգիենական համակարգության մասին օրենք
106	Սերսկուկս ԲԼԱԶ 600		1994թ.			Հիգիենական համակարգության մասին օրենք
107	Միտառվիճի Նատիվա		2010թ.	Բավարար	Բավարար	Հիգիենական համակարգության մասին օրենք